M. SZYGARYN.

KALENDARZ

Informacyjno-Adresowy

JESIENNY.

Zeszyt I.

z dołączeniem Kalendarza na Styczeń.

1885.

CENA KOP. 5.

Ogłoszenia zapłacone do Kalendarza zamieszczone będą bezpłatnie i w Kalendarzach Rosyjskich, i raz jeden w „Teraźniejszości", lub w „Sowremienniku". Dający ogłoszenie otrzyma bezpłatnie wyż wymienione wydawnictwa przez czas trwającego ogłoszenia.

Cena Ogłoszeń:

Cała strona:		Pół strony:		1/4 strony:	
Cały rok	50 Rs.	Cały rok	30 Rs.	Cały rok	15 Rs.
Pół roku	35 „	Pół roku	20 „	Pół roku	10 „
3 mies	25 „	3 mies.	15 „	3 mies.	7 „
1 „	10 „	1 „	6 „	1 „	3 „

Uprasza się osoby których adresy są tutaj zamieszczone, aby raczyli przy zmianie mieszkań zawiadamiać Redakcyę, mieszczącą się przy ulicy Mazowieckiej Nr. 4.

KALENDARZ

Informacyjno-Adresowy

JESIENNY.

Zeszyt I.

z dołączeniem Kalendarza na Styczeń.

1885.

CENA KOP. 5.

Ogłoszenia opłacone do Kalendarza zamieszczone będą bezpłatnie i w drugich wydawnictwach Redakcyi, a mianowicie: w „Teraźniejszości“, w „Sowremienniku“ i Kalendarzach Rosyjskich (w języku ruskim) i w innych wydawnictwach informacyjnych. Dający ogłoszenie otrzyma bezpłatnie wyż wymienione wydawnictwa przez czas trwającego ogłoszenia.

Cena Ogłoszeń:

Cała strona:		Pół strony:		1/4 strony:	
Cały rok	50 Rs.	Cały rok	30 Rs.	Cały rok	15 Rs.
Pół roku	35 „	Pół roku	20 „	Pół roku	10 „
3 mies	25 „	3 mies.	15 „	3 mies.	7 „
1 „	10 „	1 „	6 „	1 „	3 „

Uprasza się osoby których adresy są tutaj zamieszczone, aby raczyli przy zmianie mieszkań zawiadamiać Redakcyę, mieszczącą się przy ulicy Mazowieckiej Nr. 4.

Дозволено Цензурою
Варшава 24 Сентября 1884 г.

W drukarni Gazety Handlowej, Mazowiecka Nr. 6.

Październik 1884.

1 Remigiusza bisk. wyzn.

Jarmarki w Cesarstwie.

Charków, dnią 1.—Enotajewsk, od 16 do 22—Kiszyniew, od 26 do 26 listopada,—Kuzumeńskoje Sioło, (pow. Kemski) od 10 do 1 Listopada, — Taraszcza, od 2 do 9 daździernika,—Wytegra, od 1 do 15.

Ciągnienie 5-cio procentowych obligacyj Angielsko-Holenderskiej pożyczki 1864 i 1866 r. —
5-proc. Konsol. Obligacyj r. ż. d. III Seryi.
4-proc. „ „ „ II Seryi,
5-proc. Warszaw. Tow. Kred.
4-proc. Obligacyj Banku Król. Polskiego.
Akcye i Obligacye W. T. Ż. D.
„ „ Riazańskiej-Kozł. Z. D.
Obligacye Poti. Tyflis, Orłowsk., Graz., i Kozłowo Woronieckiej Ż. D.
Akcye i Obligacye Warszaw. Terespol. Ż. D.

2 Aniołów Stróżów.

Jarmarki.

Kolno (pow. Kolneński).

Wypłata kapitałów od wylosowanych procentowych papierów.

5-proc. Anglo-Holenders. pożyczki z 1866 r.
5-proc. Konsolid. Obligacye Rosyjskich zelaz. dróg III Seryi.
4-proc. Konsolid. obligacye Rosyjskich dróg żelaz. V Seryi.
4-proc. Pożyczka 1847 r.

3 Kandyda M.

Sprawy w Sądzie Okręgowym.

Dydek Walenty—1643 ark. Kodeksu karnego.
Knedler Aleksander — Kontr. podł. § 3.
Kobrynier Salomon — „ „ § 3.
Murawer Talka—1543 i 1607 VI tom Kom. Ust.
Słomiankier Zelicha „ „ „ „ „

4 Franciszka Serafickiego.

Jarmarki.

Andrejew, (pow. Andrejewski trwający dni 5).

5 po Ś. N. M. P. Różańcowej.

Wypłata procentowych kuponów Akcyi Tyflis. i Dynab. Witebskiej Poti.

6 Brunona Wyzn.

Jarmarki.

Tuszyn (pow. Łodziński). Szydłowiec (p. Koński).

7 Justyny Panny i męcz.

Jarmarki.

Radzymin (pow. Radzymiński).
Mogielnica (pow. Grójecki).
Tomaszów (pow. Brzeziński).
Włoszczowa (pow. Włoszczowski).
Biłgoraj (pow. Biłgorajski).
Tykocin (pow. Mazowiecki).
Stawisk (pow. Kolneński).
Rajgród (pow. Szczuczyński).

Sprawy Sądu Okręgowego

Popławski Benedykt — Krzywo-przysięztwo.
Kotnisz Krysztof — „ „
Szulc Julian — „ „
Bojnowska Józefa — „ „
Jasińska Feliksa — „ „
Stefański Andrzej — Kradzież.
Santor Maryanna — „
Kermieć Franciszka — „
Kułakowska Maryanna— „
Głowacki Jan — Kradzież i ukrywanie kradzieży
Rembelski Jan — „ „ „

8 Brygidy wdowy

Jarmarki.

Konin (pow. Koniński).
Warta (pow. Turekski).
Stopnica (pow. Stopnicki).

9 Dyonizego b. m. i Bona

Jarmarki.

Skierniewice (pow. Skierniewicki).
Kutno (pow. Kutnowski).
Przysucha (pow. Opoczyński).

Sprawy Sądu Okręgowego.

Michalak Maryanna — Kradzież z włamaniem.
Wilchelm Maryanna — „ „
Prociewski Antoni — ukrycie kradzieży.
Bomberg Husyn — Kradzież.
Grosman Mendel— „

Czyżyk Moszek Szulim.
Gerszpan Mendel Szulim—kradzież z włamaniem.
Symkowicz Jan — „ „
Mosz Cybowicz — zamiar kradzieży z właman,

10 Franciszka Borg, W.

Sprawy Sądu Okręgowego.

Krakowski Wojciech — 1688 art. ust.
Stanicki Jan — 362 art. ust.
Prażewski Ryszard — kradzież.
Chmielewski Jan — kradzież z włamaniem.
Chmielewski Tomasz — ukrycie kradzieży.

11 Placydy panny

Ciągnienie Akcyi Dynabnrsko-Witebskiej drogi żel.

12 19 po Ś. Wincentego K.
13 Edwarda Króla angiels.

Wypłaty procentów za kupony.

5-proc. Anglo-Holenderskie pożyczki.
5-proc. V Seryi pożyczki z 1854 r.
5-proc. pożyczki V Seryi z 1855 r.
4-proc. „ V „ z 1847 r.
Obligacye głów. Tow. Rosyjsk. Żel. dróg.
Akcye Rygsko-Dynaburgskiej Żel. drog.
„ Szujsko-Iwanowskiej Żel. drog.
„ Rygsko-Mitawskiej Żel. drog.

14 Kaliksta pap. męcz.

Sprawy Sądu Okręgowego.

Jasińska (vel Szewczykowska) Katarzyna Wanda i Chodowicz Piotr — Kradzież.
Laskowska Teresa — zamiar kradzieży.
Madaj Michał — Kradzież.
Mazurek Józef — Kradzież z włamaniem i obelżenie strażnika.
Gaze Gustaw — Włóczęgostwo.

15 Jadwigi wd. i Teresy panny

Jarmarki.

Tomaszów (pow. Tomaszowski).

16 Florentyna bisk.

Jarmarki.

Grójec (pow. Grójecki).
Iłów (pow. Sochaczewski).

Sprawy Sądu Okręgowego.

Pielżycki Moszek — Kradzież.
Dukat Dawid — „
Futerman Jankiel — „
Dombrowski Walery — „
Weingari Mordko — „
Rais Adam — „
Pario Kazimierz — „
Kierszkiewicz Ignacy — „

17 Wiktora b.

Sprawy Sądu Okręgowego.

Goldengrandt Jankiel 1660 art. ust.
Gujski Marjan — 1489 i 1490 aot. ust.
Orzechowski Maciej — zamiar kradzieży.
Łazicki Stanisław — „ „
Kruczek Stanisław „ „
Krasuski Piotr — kradzież.
Krasuski Piotr — 286 art. ułożenia.

Akcye i Obligacye Rygsko-Morsz. Żel. drog
„ Orłowsko-Witebskiej Dr. Żel.

18 Łukasza Ewang.
19 20 po Ś. Piotra z Alkan.
20 Przen. św. Woj. Ireny

Jarmarki.

Przedbórz (pow. Koński).
Siewierz (pow. Bendziński).
Władysławów (pow. Władysławowski).
Kalisz (pow. Kaliski).

21 Urszuli panny

Jarmarki.

Siennica (pow. Nowomiński).
Łęczyca (pow. Łęczycki).
Wolbórz (pow. Piotrkowski).
Iłża (pow. Iłżecki).
Opatowiec (pow. Pińczowski).
Wiślica (pow. Pińczowski).
Hrubieszów (pow. Hrubieszowski).
Drobin (pow. Płocki).
Szreńsk pow. Sierpecki).
Czerwińsk (pow. Płoński).
Nowogród (pow. Łomżyński).
Zambrów (pow. Łomżyński).
Czyżew (pow. Ostrowski).
Ostrów (pow. Ostrowski).
Pułtusk (pow. Pułtuski).
Sereje (pow. Sejneński).
Kałuszyn (pow. Nowomiński).
Czersk (pow. Górno-Kalwaryjski).
Żychlin (pow. Kutnowski).
Koło (pow. Kaliski).
Szadek (pow. Sieradzki).
Błonie (pow. Błoński).
Bielawy (pow. Łowicki).
Turek (pow. Turekski).
Rawa (pow. Rawski).
Łódź (pow. Łódzki).
Końska Wola (pow. Nowo-Aleksandryjski.
Urzędów (pow. Janowski).

Sprawy Sądu Okręgowego.

Ucieszna Antonina—zamiar otrucia swego męża.
Lewiter Berek — obelga urzędnika,
Eljasiewicz Cezar — 1668 art. ustawy.
Rożański Ludwik — „ „ „
Frauman Jankiel — 1647 art. ustawy.
Mendzuk Josek — „ „ „

22 Korduli p. m. i Alfonsa bisk.

Jarmarki.

Osiek (pow. Sandomierski).
Turczyn (pow. Grójecki).

23 Jana Kapistrana

Jarmarki.

Ostrowiec (pow. Opatowski).
Małagoszcz (pow Andrejewski).
Kozienice (pow. Kezienicki).
Opatówek (pow. Kaliski).

Sprawy Sądu Okręgowigo.

Kornat Jakób — rozbój i ucieczka z więzienia.
Szczypiorek Jakób— „ „ „
Gronowski Maciej— „ „ „

24 Rafała Archan.

25 Kryspa i Kryspijanina m.

26 21 po św. Ewarysta p.

27 Sabiny m.

Jarmarki.

Żychlin (pow. Kutnowski).
Inowłódź (pow. Rawski),
Skaryszew (pow. Radómski).
Pabianice (pow. Łaski).

28 Szymona i Tadeusza ap.

Jarmarki.

Końsk (pow. Koński).
Pińczów (pow. Pińczowski).
Sochaczew (pow. Sochaczewski).
Zduńska-Wola (pow. Sieradzki).

29 Narcyza b. Euzebii pan.

Jarmarki Władysławów (pow. Koński).

30 Zenobii m. i Zenobiusza bisk.

†31 Wolfganga bisk.

STYCZEŃ. 1885 r.

Słońce wstępuje w znak Wodnika.

Styczeń			31	Январь	Januar		
Dzień tygod.	N. st.	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA RZYMSKO-KATOLICK.	St. st.	ПРАВОСЛАВНЫЙ КАЛЕНДАРЬ	KALENDARZ PROTESTANC.		
C.	1	**Nowy Rok 1885.** Fulg. B.	20	*Дек. 1884.* Св. м. Игн. Б.	1	D.	**Neujahr**
Pt.	2	Makarego Opata	21	Мч. Юліяніи, Св. Пет.	2	F.	Abel, Seth
Sb.	3	Daniela Męcz. i Gen. P.	22	П. мч. Анаст. и Өеод.	3	S.	Enoch
		Niedz. po Boż. Nar.		**Нед. Рож. Хр.**			S. n. Neuj.
N.	4	Tytusa i Grzeg. Bisk.	23	П. Павла и Св. Өеокт.	4	S	Methusal.
Pn.	5	Telesf. Pap. i Emil. P.	24	П. Мч. Евг. и Пр. Ник	5	M.	Simeon
W.	6	**Trzech Króli**	25	**Рожд. Г. Iисуса Христа.**	6	D.	**Heil 3 Kön.**
Śr.	7	Lucyana M. i Teod. W.	26	**Соб. Пр. Богор.**	7	M.	Melchior
C.	8	Seweryna Opata	27	**Перв. М. Стеф.** П. Феод.	8	D.	Balthasar
Pt.	9	Marcyanny P. i Męcz.	28	Ап. Ник. и М. Агаф.	9	F.	Caspar
Sb.	10	Agat. P. i M. i Wilh. B	29	Св. 14 в. млад. изб.	10	S.	Paulus E.
		Niedz. 1 po 3 Kr.		**Нед. пр. Прос.**			1 n. Eoiph.
N.	11	Hygina P. i M. i Hon. P.	30	М. Анисіи и П. Өеод.	11	S.	Erhard
Pn.	12	Arkadyusza Męczen.	31	Пр. Меланіи Римлян.	12	M.	Reinhold
W.	13	*Weroniki Panny	1	*Янв. 1884.* **Н. Годъ Об. Г.**	13	D.	Hilarius
Śr.	14	Hilarego B. i Feliksa M.	2	Св. Силвесвра	13	M.	Felix
C.	15	Pawła 1-go Pustelnika	3	Прор. Малах. и Мч. Гор.	15	D.	Habakuk
Pt.	16	Marcella Pap. i Ottona	4	Соб. 70 Ап. и П. Өеокт.	16	F.	Marcellus
Sb.	17	Antoniego Opata W.	5	Мч. Феопем. *Пост. день*	17	S.	Antonius
		Niedz. 2 po 3 Kr.		**Нед. по Пр.**			2 n. Epiph.
N.	18	Kat. św. Piot. w Rzym.	6	**Богоявленіе Господне**	18	S.	Prisca
Pn.	19	Kanuta Kr. i Henr. B. M.	7	Соб. св. Іоанна Пред.	19	M.	Ferdinand
W.	20	*Im. Jez.* Fabiana i Seb.	8	Пр. Георг., Григ. и Иліи	20	D.	FabianSeb
Śr.	21	Agnieszki P. i M.	9	М. Поліевкта	21	M.	Agnes
C.	22	Wincent. i Anast. MM.	10	Св. Григ. Нис., Пр. Пав.	22	D.	Vincent.
Pt.	23	*Zesł. N. M. P.* Ildef. B.	11	Пр. Өеод. В., Св. Мих.	23	F.	Emerentia
Sb.	24	Pymoteusza Bisk. M.	12	Мч. Тавіаны и Св. Сав.	24	S.	Timothe.
		Niedz. 3 po 3 Kr.		**Нвд. 31.**			3 n. Epiph.
N.	25	Nawr. św. Pawła Ap.	13	Мч. Ермила и Сврав	25	S.	Pauli Bek.
Pn.	26	Polik. B. M. i Pauli Wd.	14	Пр. Отецъ въ Синаѣ	26	M.	Polycarp
W.	27	Jana Chryz. B. W. D. K.	15	Пр. Павла Өивейсск.	27	D.	Joh. Chr.
Sr.	28	Flawiana i Leonid. M.	16	Пок. чес. в. Ап. Петра	28	M.	Carl
C.	29	Francisz. Salez.	17	Пр. Анвонія Великаго	29	D.	Samuel
Pt.	30	Martyny P. Męcz.	18	Св. Аөанасія и Кирил.	30	F.	Adelgun.
Sb.	31	Piotra Nol. i Marc. Wd.	19	Пр. Макарія Египетс.	31	S.	Valerius

Odmiany księżyca.

Pełnia dnia 1 o godzinie 6 minut 50 rano, mróz.
Ostatnie kwadra dnia 8 o godzinie 5rano, śnieg obfity.
Pierwsza kwadra dnia 24 o godzinie 3 rano, odmiana.
Pełnia dnia 30 o godzinie 6 wieczór, śnieg z deszczem.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Opłaty pocztowe.

Listy zamknięte.

Opłata listu zamkniętego wewnątrz kraju i zagranicę po całym związku pocztowym za każdy łut kop 7.

UWAGA. Związek pocztowy obejmuje całą Europę, Turcyą azyatycką, Egipt, posiadłości hiszpańskie na połnocnem wybrzeżu Afryki, hiszpańskie bióra pocztowe na zachodniem wybrzeżu Morokko, wyspy Azorskie, Balearskie, Kanaryjskie, Maderę, Maltę, Islandyę i Faroer, oraz Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Waga listu zamkniętego miejskiego jeden łut, a wewnątrz państwa i za granicę oznaczona jest do 5 funtów. List z marką niższą od 7 kop. chociażby ważył mniej jak łut, uważa się za nieopłaeony i nie przesyła się wewnątrz Cesarstwa.

List zamknięty miejski (do 1-go łuta kop. 3).

Listy otwarte.

Porto listu otwartego wewnątrz kraju i zagranicę kop. 3.

Porto listu otwartego miejskiego kop. 3.

Listy rekomendowane.

Porto listu takiego wynosi: wagowe w kraju i zagranicę za każdy łut kop. 7.

Za rekomendacyę kop. 7.

UWAGA. Sposobem rekomendowanym mogą być wysyłane także listy otwarte i opaski za opłatą oprócz wagowego, za rekomendacyę kop. 5.

Za dostawienie pokwitowania z odbioru przez adresanta pobiera się opłata oddzielna kop. 7.

Listy rekomendowane miejskie (do 1 funta) kop. 10.

Przesyłki opaskowe.

Opaski do 1 funta wagi w mieście kop. 1.

Za każde 4 łuty wewnątrz kraju lub zagranicę opłaca się wagowego kop. 2.

Za rekomendacyę opaski kop. 7.

Najwyższa waga przesyłki opaskowej naznacza się: *a)* dla utworów, druku i papierów aktowych 64 łuty (2 funty); *b)* dla próbek towarów 20 łutów.

Posyłki w ogóle.

1. Posyłki (pakiety) wartościowe i pieniężne za łut kop. 7,

2. Przesyłki monety brzęczącej w workach skórzanych od funta wedle taksy dla posyłek.

3. Przesyłki zwyczajne opłacają się od funta

Za przesyłkę na odległość do 300 wiorst po kop. 3.

Za przesyłkę na odległość do 400 wiorst po kop. 4.

Za przesyłkę na odległość do 2,500 wiorst dolicza się więcej za każde 100 wiorst po kop. 1.

Posyłki na odległość 2,750 wiorst od funta po kop. 26.

Za przesyłkę na dalszą odległość dolicza się za każde 250 wiorst po 1 kop.

Najniższe ceny opłaty wagowej za każdą posyłkę oznacza się na kop. 10, jeśli opłata nie przewyższa.

4. Od posyłek z książkami opłata wynosi na odległość do 1,500 wiorst jak za posylki w ogóle przy odległości do 2,500 wiorst po kop. 16 od funta, na odległość 5,000 wiorst po kop. 18, a na odległość nad 5,000 wiorst po kop. 20 od funta.

Posyłki z książkami nie mogą zawierać nic innego co się nie nazywa książką.

UWAGA. Najwyższa waga dla posyłek zwyczajnych oznacza się na 120 funtów.

Opłata Asekuracyjna.

Pobiera się w następujący sposób:

1. Od wartości lub sumy od 1 do 600 rubli po pół kop. od rubla.

2. Od wartości lub sumy 600 do 1,600 rubli po czwartej części kop., z dopłatą za całą przesyłkę rs. 1 kop. 50.

3. Od wartości lub sumy 1,601 i wyżej po ósmej części kop., z dopłatą po rs 3 kop. 50.

Koleje żelazne.

Warszawsko-Wiedeńska.

Pośpieszny 3 kl. odch. 6 r. przych. 9 m. 50 w.

Osobowy 3 kl. odch. 11 m. 10 r. przych. 5 w., (powyższe pociągi łączą się z drogą Łódzką).

Kurjerski 2 klasy odch. 9 min. 15 w. przych 6 min. 15 r.

Os.-miejscowy 3 klasy do Piotrkowa odchodzi 6 m. 50 wiecz., przychodzi 10 m. 10 r.

Warszawsko-Bydgowska.

Kurjerski 2 klasy, odch. 2 m. 35 w., przych 3 m. 15.

Osobowy 3 klasy odch. 10 m. 35 w., przych o 7 rano.

Os.-miesc. 3 klasy do Kutna odch. 8 m. 25 r. przych. 4 m. 40 p.

Warszawsko-Terespolska.

Pocztowy 1 i 2 klasa, oraz 3 kl. tylko komunikacyi bezpł. odch. 1 m. 49 p. przych. 3 m. 50 p

Osobowy 3 klasy odchodzi 7 m. 48 w. przych 8 m. 15 r.

Towarowo-osobowy 3 kl. odch. 8 m. 13 rano przych. 10 w.

Warszawsko-Petersburgska.

Kurjerski 2 kl. odch. 10 m. 13 r., przych. 8 m. 43 w.

Osobowy 3 kl. odch. 6 m. 48 p. przych. 5 m 32 rano.

Pocztowy 3 kl. odch. 11 m. 33 w. przych. 9 w. 3 r.

Nadwiślańska do Mławy.

Pasażerski odch. 9 m. 20 r. przych. 8 m. 17 w.

Pocztowy odch. 6 m. 40 w. przychodzi 10 m 43 rano.

Nadwiślańska do Kowla.

Pocztowy odch. 2 m. 40 p. przych. 2 p.

Pasażerski odch. 8 w. przych. 8 m. 12 r.

Osobowy do Lublina odch. 7 m. 45 r. przych. 10 m. 54 w.

Statki parowe odchodzą.

Z Warszawy do Płocka o godzinie 9 z rana, codziennie (oprócz niedzieli); z Płocka do Warszawy o godz. 6 z rana, codziennie (oprócz poniedziałku); z Nowo-Aleksandrji (Puław) do Sandomierza: w poniedziałki, środy i piątki, o godzinie 5 m. 30 z rana, z Sandomierza do Nowo-Aleksandrji (Puław); w niedziele, wtorki i czwartki, o godzinie 8 z rana. — *Uwaga.* Bilety spacerowe do spotkania statku, idącego z Płocka, po rs. 1 od osoby.

Rozkład Jazdy Tramwai w Warszawie.

1. Tablica biała. Mokotów. Plac Ś-go Aleksandra, Plac Zamkowy. S.-Jerska, Powązki, Kurs zewnętrzny: Plac Zamkowy, Pawązki. Kurs wewnętrzny S.-Jerska, Plac S. Aleksandra.

2. Tablica biała z czerwonym znakiem. — Mokotów—Plac S. Aleksandra — Plac Teatralny—S. Jerska—Powązki. Kurs zewnętrzny Mokotów—Plac Teatralny. Kurs zewnętrzny Plac Teatralny—Powązki. Kurs zewnętrzny: Plac S. Aleksandra—S. Jerska.

3. Tablica niebieska. Mokotów—Plac S. Aleksandra — Plac Teatralny —Leszno—Wola. Kurs zewnętrzny. Mokotów—Plac Teatralny. Kurs zewnętrzny Plac Teatralny—Wola. Kurs wewnętrzny. Plac S. Aleksandra—Leszno (róg Karmelickiej).

4. Tablica zielona. Mokotów—Dworzec Warszawko-Wiedeński—Królewska—Plac Zamkowy.

5. Tablica w połowie biała i czerwona. Mokotów—Nowy-Świat—Zamek.

6. Tablica ceglasta. Powązki — Muranów — Plac Teatralny—Grzybów—St. Towarowa Warsz. W. Kurs zewnętrzny. Powązki—Plac Teatralny. Kurs zewnętrzny. Plac Teatralny—Stac. Towar. War.-Wied. Kurs wewnętrzny. Muranów—Grzybów.

7. Tablica czerwona. S. Jerska — Podwal — Plac Zamkowy—Plac S. Aleksandra.

8. Tablica w połowie czerwona i żółta. Muranów—Plac Bankowy—Dw. War.-Wied.

9. Tablica żółta. Muranów—Plac Bankowy—Grzybów.

10. Tablica w połowie zielona i żółta. Dworzec Petersburgski — Plac Zamkowy—Dworzec W. W. Jeden kurs Dworzec Petersburgski—Plac Zamkowy. Jeden kurs. — Plac Zamkowy — Dworzec W. Wied.

11. Tablica w połowie zielona i czerwona. Dworzec Terespolski—Plac Zamkowy.

UWAGA. Lampy Sygnałowe oświetlane są wieczorem, stosownie do koloru tablic. Kurs pojedynczy w klasie I k. 7—w klasie II k. 5.—Dzieci do lat 10 płacą k. 3. Na stacyach tramwajowych, nabywać można w większej ilości bilety 7 i 5 kopiejkowe. Palenie tytoniu wewnątrz wagonu wzbronione. Psów w wagonach przewozić nie wolno.

Taksa Dorożek.

Klasy I-ej i II.

Zwyczajny kurs, w jedną stronę, Klasy I-ej w dzień (od godz. 7-ej rano, do godz. 12-ej w nocy) kop. 25, w nocy (od godz. 12-ej po 7-ej rano) kop. 40. — Klasy II-ej w dzień kop. 20, w nocy kop. 35. Za godzinę jazdy klasy I-ej 1 godzina kop. 65—w nocy kop. 80—następujące po kop. 40, w nocy po kop. 55.—Klasy II-ej 1 godz. kop. 55 w nocy kop. 70—następujące po kop. 35, w nocy po kop. 50.

Za kurs jazdy ze wszystkich ulic do Łazienek na ul. Czerniakowską i Solec po za ul. Górną, do Aleksandryjskiej Cytadeli, na Pragę i do wszystkich banhofów dróg żelaznych klasa I kop. 35, w nocy kop. 55; klasa druga kop. 30, w nocy kop. 45. Od banhofów dróg żelaznych we wszystkie miejsca miasta klasa I kop. 75, w nocy rs. 1. Klasa II kop. 55, w nocy 75.—Dorożkarz nie ma prawa wymagać większej nad taksę opłaty. Za wszystkie rogatki i przejażdżki spacerowe po mieście płaca pozostaje się dobrowolnej umowie pasażera z dorożkarzem.

Opłatę kopytkowego ponosi pasażer. Za pakunek przewyższający 1 pud wagi, dopłaca się po kop. 15 w klasie I-ej— zaś po kop. 10 w klasie II-ej.—Do dorożki klasy I-ej nie może wsiadać więcej jak 3 osób, licząc 2 dzieci nie starsze nad lat 12 za jedną dorosłą, więcej zaś jak 4 osobom bezwarunkowo zabrania się wsiadać.—Do dorożki klasy II-ej wsiadać nie może więcej jak 2 osób licząc 2 dzieci, nie starsze nad lat 12 za jedną dorosłą.

WŁADZE I INSTYTUCYE.

Władze Duchowne.

Kancelarya Parafii Prawosławnej, Długa 15.
Kancelarya Parafii Ewangelicko-Reformowanej, Leszno 20.
Kancelarya Parafii Ewangelicko-Augsburgskiej, Królewska 15.
Komitet Synagogi, ulica Danielewiczowska 4.
Konsystorz Generalny Rzymsko-Katolicki, ulica Kanonia 1.
Konsystorz Prawosławny, Długa 15.
Konsystorz Ewangelicko-Reformowany, Leszno 20.
Konsystorz Ewangelicko-Augsburski, Miodowa 9.
Seminaryum Metropolitalne Rzymsko-Katolickie, Krakowskie-Przedmieście 46.

Władze i Zakłady Cywilne.

Archiwum Wojennego Okręgu Warszawskiego Przejazd 15.
Fabryka Wojenna Broni, Bielańska 10.
Inspektorstwo Okręgowe Szpitali, Saski Plac 6.
Kancelarya Naczelnika Żandarmów Powiatu Warszawskiego, Bonifraterska 7.
Magazyn Apteczny Warszawski, Górna 11.
Sąd wojskowy Warszawskiego Okręgu, Nowy-Świat 67.
Szkoła Fajerwerkerów, Twarda 13.
Szkoła Podoficerska na Pradze, Olszowa 4 i 5a.
Szkoła wojskowa Junkierska, Senatorska 13.
Sztab wojsk miejscowych, Saski Plac 6.

Sztab Warszawskiego Dywizyonu Żandarmów, Zatyłki 2 Koszary Mirowskie.

Warsztaty pod Zarządem Intendentury, Leszno 55

Zarząd Komendanta m. Warszawy, Krakowskie-Przedmieście 11.

Zarząd Naczelnika Wojsk Okręgu Warszawskiego Nowy Swiat 67.

Zarząd Wojenno-Lekarski Okręgu Warszawskiego Nowy Swiat 67.

Zarząd Warszawskiego Okręgu Wojennego, Saski-Plac 7.

Zarząd Intendentury, Nalewki 4.

Zarząd Okręgowy Inżynieryi, Cytadela Aleksandrowska.

Zarząd Warszawskiego Okręgu Żandarmów Bielańska 10.

Zarząd Żandarmów policyi dróg żelaznych, ulica Wielka 6.

Władze i Zarządy Cywilne.

Archiwum główne Królestwa, Plac Krasiński 1.

Archiwum b. Rady Administracyjnej Królestwa i archiwa po zwiniętych władzach, Krakowskie Przedmieście 42 i Jezuicka 1.

Archiwum akt dawnych, Plac Krasiński 5.

Biblioteka Główna, Krakowskie Przedmieście 23. Pałac Kazimierowski.

Bióro Komendy Straży Ogniowej, Nalewki 1.

Cyrkuł I i XI Zamkowy, Podwal 15.
„ II i III Soborny, Długa 10.
„ IV Bielański, Nalewki 33.
„ V i VI Powązkowski, Karmelicka 9.
„ VII Wolski, Chłodna 9.
„ VIII Jerozolimski, Twarda 3.
„ IX Łazienkowski, Mokotowska 19.
„ X Nowoświecki, Krak.-Przedmieście 1.
„ XII Pragski, Targowa.

Dyrekcya Naukowa Warszawska, Złota 22.

Dyrekcya Teatrów Warszawskich, Plac Teatralny 23.

Ekspedycya Gazet, Plac Warecki 20.

Gabinet Zoologiczny otwarty we Czwartki i Niedzielę od godziny 10-ej z rana do 1-ej po południu, Krak.-Przedmieście 26.

Inspekcya szkół m. Warszawy, Jasna 12.

Inspekcya Dróg Żelaznych Nowy-Swiat 11.

Inspekcya Policyi na Wiśle, Solec 7.

Izba Kontrolna Warszawska Nowy Swiat 15.

Izba Skarbowa, Rymarska 3.

Izba Sądowa Warszawska, Plac Krasiński 5.

Kancelarya Naczelnika Komunikacyi 3-go dystansu Żurawia 26.

Kancelarya Naczelnika szosy I-go rzędu Warszaw, uczą stku, Jerozoliska 25.

Kancelarya Telegrafu Europejsko-Idyjskiego Jerozolimska 25.

Kancelarya Wodociągu Miejskiego, Dobra 22.

Kantor Warszawski Pocztowy Gubernialny, Plac Warecki 20.

Kantor pom. Kasy Oszczędności, Ujazdowska 20.

Kasa oszczędności w Ratuszu.

Kasa Gubernialna, Rymarska 3.

Kancelarya Warszawskiago Generał.-Gubernatora, Kr.-Przedm. 42.

Komisya centralna do spraw włościańskich, Saski Plac 1.

Komora Składowa, Chmielna 41.

Kontrola służących, Podwal 14.

Kontrola Weterynaryjna, Wołowa 168 Praga.

Magazyn soli, Solec 53.

Magistrat m. Warszawy, Senatorska obok Ratusza.

Obserwatoryum Astronomiczne, Ujazdowska 8.

Ogród Botaniczny, Ujazdowska 8.

Ogród Pomologiczny, Nowogrodzka 26.

Okręg Naukowy Warszawski, Krakowskie Przedmieście 26.

Probiernia Warszawska, Rymarska 1.

Sąd Okręgowy Warszawski. Miodowa 7.

Składy Banku Polskiego, Nowogrodzka 39

Stacya Pocztowa, Plac Warecki 20.

Stacya Telegraficzna Warszawska, Królewska 33.

Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, Mazowiecka 1.

Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy, Włodzimierska 13.

Urząd Lekarski m. Warszawy, Plac Teatralny 12.

Urząd Loteryi, Elektoralna 2.

Wydział Próśb Kancelaryi Generał-Gubernatora Krak.-Przedm. 42.

Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra, w Ratuszu, Senatorska.

Zarząd Pałaców Cesarskich, Krak.-Przedm. b. Zamek Królewski.

Zarząd XI Okręgu Komunikacyi, Nowy-Swiat 11.

Zarząd Urzędnika ministerstwa finansów do spraw celnych, Erywańska 4a

Zarząd Akcyzy Gubernii Warszawskiej i Siedleckiej, Rymarska 3.

Zarząd Nadzorczy Akcyzy 7-go Okręgu, Marszałkowska 16.

Zarząd Nadzorczy Akcyzy 1-go Okręgu, Rymarska 1.

Zarzad Towarzystwa Wyścigów, ulica Krakowskie-Przedmieście 30.

Zarząd Warszawski gminy żydowskiej, ulica Elektoralna 7.

Zarząd Warszawskiego Oddziału Telegrafów, Królewska 33.

Zjazd Sędziów Pokoju m. Warszawy, Grzybowska 19.

Zjazd Sędziów Pokoju Gub. Warsz. 1-go Okręgu Nowy-Swiat 7.

Konsulaty.

Austro-Węgierski Generalny Konsul Brener Felsach, S-to Krzyzką 6.

Angielski Konsul T. Maude, Żórawia 3.
Belgijski Konsul Generalny Mieczysław Epstein, Mazowiecka 9.
Francuzki Generalny Konsul baron Finot, Mazowiecka 16.
Hiszpański konsul Samuel Loewonberg, Krak-Przedm. 5.
Cesarsko-Niemiecki Generalny konsul, baron Rechenberg, Mazowiecka 11.
Niderlandzki konsul J. W' Willekes Macdonald Elektoralna 5.
Peruwiański Konsul Stanislaw Lesser, ulica Miodowa 11.
Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej konsul Jozef Rawicz, Erywańska 6b.
Szwedzki i Norwegski konsnl Jan Bloch, ulica Królewska 29.
Szwajcarski konsul Antoni Semadeni, Święto-Krzyzka 1.
Włoski Konsul M Epstein Mazowiecka 9.

Instytucye Dobroczynne w Warszawie.

Bióro Informacyjne o nędzy wyjątkowej, ulica Tamka 25.
Dom Schronienia (Przytalisko), Wilcza 3.
Dom Starców i Sług Opieki N. M. Panny, Przyrynek 6.
Dom Przytułku i Pracy, Wolska 4.
Dom Przytułku ubogich Starców parafii Ewangielicko-Agsburgskiej i ochrona Sierot, Erywańska 2.
Dom Przytułku Starców i Sierot wyznania Mojżeszowego i dom schronienia dla przychodnich i biednych dzieci tegoż wyznania, Wolska 18.
Dom Sierot (chłopców), Stara 2.
Dom Sierot (dziewcząt), Krak.-Przedmieście 56.
Instytut moralnej poprawy dzieci w Mokotowie.
Instytut Ś-go Kazimierza, Tamka 9.
Instytucya Jałmużnicza, Nowe Miasto 2.
Kancelarya tow. Opieki nad rannymi i chor. wojs. Plac Saski 6.
Kancelarya komitetu zarz. zakł. kąpiel. ciechocin. Ciepła 6.
Kasa Oszczędności w Ratuszu, Senatorska 10.
Kasa Emerytów, Piwna 9.
Kasa pomocy Naukow. Imienia Mianowskiego S. Kronenberg Mazowiecka 18, lub Karol Dicke, Hr. Berga 3.
Kasa wsparcia podupadłych lekarzy oraz ich wdów i Sierot, Niecała 7.
Kasa wsparcia podupadłych farmaceutów, oraz ich wdów i Sierot, Chłodna 12.
Kasa wsparcia Pastorów. Królewska 15.
Kasa wsparcia artystów (w księgarni Gebethnera i Wolfa) Krak.-Przedm. 15.
Kasa pożyczkowa św. Wincentego a Paulo, Książęca 19.
Kasa pożyczkowa Towarzystwa Dobroczynności—Krak,-Przedm. 56,
Kasy pożyczkowe dla rzemieślników:
Cyrkuł 1, 11, 2 i 3, Podwale 21.
„ 5 i 6, Leszno 36.
„ 7 i 8, Chłodna 17
„ 9 i 10 Krucza 6.
12 na Pradze, w domu p. Różyckiego, aptekarza
Komitet pań Krzyża Czerwonego, Krak.-Przed. 11.
Ochrona Maryjska, Fransiszkańska 2.
Ochrona Mikołajewska, Zakroczymska 1.
Przytułek dla wychodzących ze Szpitali, Dzika 35.
„ „ „ „ Starozakonnych, Dzika 30.
Rada miejska warszawskiej publicznej dobroczynności (w Ratuszu), Senatorska 10.
Schronienie dla nauczycielek, Żurawia 3.
Towarzystwo osad rolnych Zarząd i Komitet, Erywańska 1.
Towarzystwo opieki nad zwierzętami w Ratuszu Senatorska 10.
Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, Krakowskie Przedmieście 56.
Zakład Starców i Kalek Krak.-Przedm. 55.
Zakład Starców i Kalek obojgu płci wyzn. praw. Franciszkańska 2.
Zakład św. Marty, Nowy Swiat 47.
Zakład rodziny N. Panny Maryi, Żelazna 87.
Zakład Magdalenek, Żytnia 1.
Zarząd Czerwonego Krzyża, Saski Plac 6.
Zarząd Ruskiego Towarzystwa Dobroczynności Bednarska 17.

Opiekuni Cyrkułowi Warszawskiogo Towarzystwa Dobroczynności.

1. Górski Konrad, Podwale 2.
2. Meller Andrzej, Freta 38.
3. Dunin Romuald, Trębacka 9.
4. Gronau Ludwik, Nalewki 29.
5 i 6. Pfejffer Stanisław, Smocza 25.
7: Fijok Michał. Chłodna 28.
8. Tokarski Adam, Chmielna 39.
9. Markowski A., Nowogrodzka 25.
10. Piasecki Maur., S-to Krzyzka 9.
11. Szulc Alojzy, Marjensztadt 3.
12. Skoryna Cezary, Brukowa 409, na Pradze.

Szpitale w Warszawie.

Dzieciątka Jezus, (Sale chorób wewnętrznych i zewnętrznych, — oddział okłąkanych kobiet — Klinika położnicza — dom podrzutków), Plac Warecki 15.
Ś-go Ducha, Elektoralna 12.
Ś-go Rocha, Krak.-Przedm. 24.
Ewangielicki, Karmelicka 4.
Starozakonny, Pokorna 20.
Ś-go Łazarza, (choroby skórne) Książęca 2.
Oftalmiczny, Smolna 4.

Ś-go Jana Bożego (dla obłąkanych mężczyzn), Bonifraterska 6.
Prazki, Panieńska 415, na Pradze.
Ujazdowski (Wojskowy), Wiejska 52,
Aleksandrowski, w Cytadeli 68.
Dla dzieci chrześcijańskich, Aleksandrya 23.
„ „ żydowskich, Śliska 37.

Zakłady Lecznicze Prywatne w Warszawie.

Dom Zdrowia D-ra Ołtuszewskiego, Długa 6.
„ „ „ Zdzieńskiego, Mokotowska 7.
„ „ „ Dobrskiego, Szpitalna 6.
Gabinet chirurgo-ortopedyczny D-ra Jasińskiego Oboźna róg Sewerynowa.
Inhalatoryum D-ra Brunera, Wspólna 7a.
Instytut Gimnastyczno-leśniczy Majewskiego, Aleksandrya 12.
Instytut Gimnastyczno-leśniczy Olszewskiego, Miodowa 3.
Instytut położniczy D-ra Horocha, Marszałkowska 6.
Lecznica Elzbietanek (porada bezpłatna) Długa 36.
Lecznica dla przychodzących D-ra Lewandowskiego, Nowy-Świat 57.
Lecznica dla przychodzących chorych D-ra Kosmowskiego, Niecała 7.
Lecznica dla niezamożnych chorych D-ra Klinka, Senatorska 9, Wierzbowa 7 i Marszałkowska Nr. 28.
Lecznica dla niezamożnych chorych, D-ra Żera Nowy Swiat 55.
Lecznica dla zwierząt, Hoża 30F.
Lecznica Weterynaryjna Elektoralna 23.
Lokal Sanitarny drogi Żel. Warsz.-Wiedeń., Jerozolimska 25.
Przytułki dla położnic: 1. Leszno 66, dr. Biegański.
2. Prosta 2, dr. Tomaszewicz Anna.
3. Nowowielka 5, dr. Kondratowicz.
4. Na Pradze, Targowa 150*a* dr. Gromadzki.
5. Nizka 35, dr. Rubinstein.
Schronienie dla paralityków, Nowowiejska 12.
„ św. Władysława dla paralityków za rogatką Belwederską.
Schronienie gminy ewang. dla paralityków blisko cmen. ewang.
Zakład leczniczy dla kobiet d-ra Rogowicza, Nowogrodzka 20.
Zakład leczniczy dla chorych na oczy d-ra Dobrzańskiego, Erywańska 4.
Zakład leczniczy dla syfilis. d-ra Kadlera, Krak.-Przedm. 38.
Zakład leczniczy dla obłąkanych d-ra Chometowskiego, Marszałkowska 7a.
Zakład leczniczy d-ra Brodowskiego, róg Oboźnej i Sewerynowa.
Zakład leczniczy elektro-terapeutyczny d-ra Brunera, Nowozielna 36.
Zakład leczniczy chorób chirurgicznych d-ra Chwata, Leszno 19.
Zakład leczniczy dla chorych na żołądek d-ra Reichmana, Krucza 13bb.

Zakłady Naukowe.

a) *Rządowe.*

Instytut Aleksandryjsko-Maryjski wychowania Panien, Wiejska 6.
Instytut głuchoniemych i ociemniałych, Plac Ś-go Aleksandra 4.
Instytut Muzyczny, Ordynacka 1.
Szkoła felczerów cywilnych, Ś-to Krzyzka 21.
Szkoła weterynaryi, Smolna dolna 1.
Gimnazyum 1 męzkie Nowy Swiat 78.
„ 2 „ Nowolipki 5.
„ 3 „ Berga 1.
„ 4 „ Ujazdowska 20.
„ 5 „ Piękna.
„ 6 „ Krak.-Przedm. 34.
Progimnazyum 1 męzkie, Gęsia 5.
„ 2 „ Chłodna 25.
Gimnazyum 1 żeńskie, Rymarska 1.
„ 2 „ Szkolna 6:
„ 3 „ Krak.-Przedm. 34.
„ 4 „ Miodowa 5.
Progimnazyum żeńskie, Stara 6.
Szkoła 2 klasowa męz. miej., Złota 22.
„ „ „ „ Marszałkowska 55.
„ „ „ „ Plac Aleksandra 7.
„ „ „ „ Piwna 9.
Szkoła 2 klasowa żeńska miej., Tamka 24.
„ „ „ „ Nowe-Miasto 4.
„ „ „ „ Nowy-Świat 30.
Szkoła elem. 1 klas. męz. miej. Gołębia 17.
„ „ „ „ Dobra 29.
„ „ „ „ Leszno 70.
„ „ „ „ Żelazna 20.
„ „ „ „ Praga 381.
„ „ „ „ Nowe Miasto 44.
„ „ „ „ Ordynacka 8.
„ „ „ „ Hoża 13.
„ „ „ „ Krucza 4.
„ „ „ „ Marjensztadt 16.
„ „ „ „ Marszałkowska 18
„ „ „ „ Waliców 3.
„ „ „ „ Nowolipki 7.
Szkoła elem. 1 klas. żeńs. miej. Oboźna 1.
„ „ „ „ Jerozolimska 15.
„ „ „ „ Leszno 31.
„ „ „ „ Żelazna 29.
„ „ „ „ Freta I.
„ „ „ „ Praga 385.
„ „ „ „ S-to Krzyzka 9.
„ „ „ „ Ciepła 1.
„ „ „ „ Hoża 17.
Szkola żydowska męzka Twarda 45.
„ „ „ Kożla 5

Szkoła żydowska męzka Dzielna 8.
„ „ „ Tamka 29.
„ „ Praga 154.
„ żeńska S-to Jerska 12.
„ „ „ Pańska 25.
„ „ „ Praga 154.

b) Prywatne.

Szkoła handlowa prywatna, Nowy Swiat 49.
Szkoła techniczna przy kolei wied., Złota 35.
Szkoła rysunkowa, Rymarska 1.
Szkoła miejska z nauką rzemiosł, Jasna 3.
Szkoła przyg. do egzamin. wojsk. służby, Żelazna 27.
Męzka 6 klas. Babińskiego, Sewerynów 1.
„ „ Górskiego, Hortensya.
„ „ Puciata, Długa 32.
„ „ Pankiewicza, Złota 18.
„ „ Gargulski, Leszno 1.
„ „ Barszczewskiego, S-to Krzyzka.
„ „ Dicksteina (Żyd.), Nowolipie 18.
„ „ Radziukinas, Smolna 17.
„ 2 klasow. Konwerskiego, Nowy-Swiat 5.
„ „ Wasilkowskiego, Leszno 76.
„ 1 klas. Arndta, Żórawia 14.
„ „ Bon, Wielka 3.
„ „ Grochowskiego, Nowy-Swiat 68.
„ „ Kaplińskiego, Grzybowska 23.
„ „ Koszałkowskiego, Podwale 21.
„ „ Prosińskiego, Elektoralna 11.
„ „ Tomaszewskiego, Dobra 26.
Żeńska 6 klas. Budzińskiej, Długa 6.
„ „ Jasieńskiej, Krak. Przedm. 15.
„ „ Krzywobłockiej, Mazowiecka 4.
„ „ Porazińska, r. Brac. i Szpitalnej.
„ „ Smolikowskiej, Marszałkowska 40.
„ „ Kundasiewicz, Marszałkowska 52.
„ „ Welinowicz, Leszno 25.
„ „ Żeleszkiewicz, Krak.-Przedm. 7.
„ „ Elszyk, hr. Kotzebue 1.
„ „ Karwowskiej, Elektoralna 43.
„ „ Sikorskiej, Marszałkowska 79.
„ „ Wakre, Marszałkowska 46.
„ „ Czarnockiej, Jerozolimska 34.
„ „ Karskiej, Nowy Swiat 76.
„ „ Kosmowskiej, Miodowa 1.
„ „ Leśniewskiej, Nowy-Swiat 14.
„ „ Moraczewskiej, Marjańska 2b.
„ „ Łuby, Bracka 5.
„ „ Paprockiej, Dzika 11.
„ „ Thalgrün, Dzika 6.
„ „ Zarzyckiej, Leszno 3.
„ 4 klas. Zawadzkiej, Długa 23.
„ „ Freisler, Hoża 3.
„ 2 klas. Degiel, Karmelicka 8.
„ „ Drużyńska, Tamka 36.
„ „ Hayn, Miodowa 13.
„ „ Giwartowska, Ogrodowa 25.
„ „ Herman, Wielka 16.
Żeńska 2 klas. Janickiej, Nowolipie 6.
„ „ Ledworuskiej, Leszno 24.
„ „ Olszewskiej, Leszno 28.
„ „ Raczyńskiej, Jerozolimska 28.
„ „ Szajewskiej, Podwal 20.
„ „ Szulcowej, Zielna 7b.

Widowiska stałe.

Teatr Wielki, Plac Teatralny.
„ Rozmaitości, Plac Teatr.
„ Letni w Ogrodzie Saskim.
„ Nowy, Królewska (Alkazar).
„ Mały, Danielewiczowska.
Cyrk, Ordynacka.
Dolina Szwajcarska.
Teatr „Nowy-Swiat" ul. Nowy Swiat 41.
„ „Belle-vue". Chmielna 5.
„ „Eldorado", Długa 26.
„ „Alhambra", Miodowa 28.

Rzeczy godne widzenia.

Ogród Saski, w którym się mieści Teatr Letni.
Ogród Krasińskich.
Gabinet Zoologiczny ' otwarty we Czwartki i w Niedzielę od god. 10 rano, do 1-ej z południa. Wejście bezpłatne, Krak.-Przedm. 26.
Obserwatoryum Astronomiczne, Ujazdowska 8.
Ogród Botaniczny, Ujazdowska 8.
Ogród pomologiczny, Nowogrodzka 26.
Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych Krak.-Przedm., 60.
Wystawa Krywulta, Hotel Europejski.
Muzeum Pszczelnizec na Koszykach.
Ogród Zoologiczny w Bagateli. (Zwierzyniec) otwarty codzienie od godz. 10 rano do zmroku.

Adresy Hoteli pierwszorzędnych.

Angielski, Wierzbowa 4.
Brülowski, Niecała.
Drezdeński, Długa 30.
Europejski, Krakowskie-Przedmieście 13.
Krakowski, Bielańska 7.
Lipski, Bielańska 3.
Litewski, Nowo-Senatorska 5.
Maringe, Zielony Plac 5.
Niemiecki, Długa 30.
Paryzki, Bielańska 6.
Polski, Długa 27.
Poznański, Plac Grzybowski 16.
Rzymski, Nowo-Senatorska 1.
Saski, Kozia 3
Wiktorya, Jasna 8.
Warszawski, Piękna 23.
Wiedeński: Marszałkowska 23.
Zajazd Dziekanka, Krak.-Przedm.

Redakcye Pism

wychodzących w Warszawie

Ateneum. red. P. Chmielowski, Włodzimierska 14.
Biblioteka Romansów i Powieści. red. Aleksander Pajewski, Niecała 12.
Biblioteka Warszawska, red. Plebański, Zielna 7a.
Biblioteka Umiejętności prawnych, red. Rembowski, Chmielna 15.
Biblioteka Celniejszych dzieł Europ., red. Lewental, Nowy-Świat 39.
Biblioteka umiejętności lekarskich, red, dr. Łuczkiewicz, Nowy Świat 53.
Biesiada literacka, red. Maleszewski, Chmielna 20.
Bluszcz, red. Glücksberg, Królewska 5.
Dziennik dla Wszystkich, red. Perzyński, Mazowiecka 11.
Echo muzyczne, red. Kleczyński, Senatorska 18.
Gazeta Świąteczna, red. K. Prószyński, Bednarska 15.
Gazeta Lekarska, red. Gajkiewicz, Marszałkowska 45.
Gazeta Rolnicza z Kurjerem rolniczym, red. Trylski, Warecka 5.
Gazeta Polska, red. Leo, Warecka 6.
Gazeta Warszawska, red. Kenig, Długa 32.
Gazeta Handlowa, red. Okręt, Mazowiecka 6.
Gazeta Sądowa, red. Jeziorański, Grzybowska 27.
Gazeta Policyjna, red. Benzeman, Senatorska 42.
Dwór wiejski, red. Jaroszewski, Nowy-Świat 24.
Hodowca, red. Kotłubaj, Hoża 30F.
Hazefirach (po hebrajsku), red. Słonimski, Muranowska 24.
Izraelita, red. Peltyn, Zielna 18.
Inżenierja cywilna i budownictwo, red. Szafarkiewicz, Warecka 2.
Kłosy, red. Lewental, Nowy Świat 39.
Kolce, red. Pajewski, Niecała 12.
Kronika rodzinna, red. Borkowska, Mazowiecka 8.
Kronika lekarska, red. Dr. Hewelke, N.-Świat 19.
Kurjer codzienny, red. M. Orgelbrand, Czysta 6.
„ Rolniczy, red. Trylski, Warecka 5.
„ Świąteczny, red. Łaszczyński, Tłomackie 6.
„ Warszawski, red. Szymanowski, Wierzbowa 5.
Kurjer Poranny, red. Fryze, Nowolipki 3.
Medycyna, Tygodnik, red. Fritsche, Jerozolimska 34.
Mucha, red. Fryze, Nowolipki 3.
Niwa, red. Godlewski, S-to Krzyzka 16.
Ogrodnik Polski, red. Jankowski, Warecka 6.
Opiekun domowych i pożytecznych zwierząt, red Kotłubaj, Sienna 6a.
Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego, red. Dobrski, Królewska 6.
Prawda, red. Świętochowski, Zielna 7.
Przegląd Pedagogiczny, red. Babiński, Seweryn. 1.
„ Techniczny, red. Kucharzewski, Złota 28a.
„ Katolicki, red. Jagodziński, Chmielna 5.
„ Tygodniowy, red. Wiślicki, Czysta 2.
Przyjaciel Dzieci, red. Gregorowicz, Widok 3.
Przyjaciel zwierząt, red. Z. Festenstad
Rola, red. Jeleński, Nowy Świat 4.
Romans i powieść, red. Gawalewicz, Podwal 21.
Słowo, red. Henryk Sienkiewicz, Mazowiecka 11.
Sowremiennik, red. Szygargn, Mazowiecka 4.
Tygodnik Illustrowany, red. Jenike, Krakowskie-Przedmieście 15.
Tygodnik Mód, red. Gregorowicz, Widok 3.
„ Powszechny, red. Orgelbrand, Nowy-Świat 67.
Tygodnik Romansów i Powieści, red. Lewental, Nowy-Świat 39.
Tygodnik Kucharski, red. Sochacki, N.-Świat 46.
Teraźniejszość, red. Szygaryn, Mazowiecka 4.
Warszawski Dniewnik, red. Szczebalski, Miodowa 18.
Warszawskija gubern. Wiedom., red. Fajgenblat, Miodowa 18.
Wszechświat, red. E. Dziewulski, Podwal 2.
Warszawski Rocznik Adresowy, Rafalski, Bednarska 7.
Wędrowiec, red. Gruszecki, Żórawia 11.
Wieczory rodzinne, red. Hauke, Mazowiecka 8.
Wiadomości farmaceutyczne, red. Mrozowski, Franciszkańska 8.
Wiek, red. Zalewski, Nowy-Świat 59.
Zorza, red. Grajnert Wspólna 10.

Lekarze w Warszawie.

Akwilenów Włodzimierz, Wspólna 6.
Akwilew Mikołaj, Miodowa 12.
Altkaufer Abram, Franciszkańska 10.
Aleksandrowicz Jan, Hoża 11.
Anders Ludwik, hr. Kotzebue 3,
Anders Teodor, Marszałkowska 30.
Andrejew Mikołaj, Wiejska 5.
Antecki Antoni, Warecka 9.
Apte Markus, Nalewki 13.
Awlokratow Piotr, Wilcza 6.
Babiański Julian, Bracka 7.
Babiński Romuald, Erywańska 2.
Baczyński Stanisław, Marszałkowska 25.
Bagieński Józef, Chmielna 18.
Baranowski Ignacy, Krak.-Przedm. 7.
Bartkowski Klemens, Mazowiecka 11.
Baraniecki Marjan, Elektoralna 30.
Bartoszewicz Joachim, Zgoda 1b.
Bassewicz Jan, Wilcza 15a.
Bauerertz Adam, Włodzimierska 14.
Belke Władysław, Krakowskie Przedmieście 10.
Benni Karol, Chmielna 23.
Bernhard Henryk, Włodzimierska 1.

Beyer Karol, Aleksandrya 6.
Bibersztejn Karol, Nowy-Świat 20.
Biegański Aleksander, Przejazd 9.
Bienkiewicz Adolf, Wspólna 34.
Birnbaum Wilh., Elektoralna 17.
Böhlendorf Mikołaj, Wspólna 20.
Bondy Edward, Królewska 41.
Borkenhagen Oskar, S-to Jerska 4.
Borysowicz Teodor, Marszałkowska 30.
Brüner Michał, Twarda 16a.
Brabander Maurycy, Marjańska 2a.
Brandstaet Toryny, Zakroczymska 17.
Braun Jan, Marszałkowska 75.
Brochocki Al., Grzybowska Ś.
Brodowski Wincenty, Obożna 5.
Brodowski Zygmunt, Obożna 5.
Brodowski Włodzimierz, Smolna 13.
Brunner Mikołaj, Wspólna 7a.
Brunner Wiktor, S-toKrzyzka 12.
Brüner Edward, Złota 9a.
Brzeziński Jan, Nowo-Zielna 36.
Budzyński Jan, S-to Krzyzka 7.
Budkiewicz Antoni, Zakroczymska 17.
Bujnicki Piotr, Ogrodowa 16.
Burzyński Mirosław, Żórawia 8.
Bykow Wasil, Zakroczymska 15.
Bykowski Mikołaj, Wspólna 13a.
Chałubiński Tytus, Mokotowska 8.
Chełkowski Kazimierz, Żórawia 32a.
Chełmicki Romuald, S-to Krzyzka 21.
Chełmiński Antoni, na Pradze, Panieńska 415.
Centnerszwer Samuel, Muranowska 36.
Certowski Maks., Kozia 5.
Chalgasiewicz Marek, Żurawia 26.
Cytowicz Wasili, Wilcza 15a.
Czansów Michał, Ordynacka 2.
Czerkierski Eustachy, Erywańska 10.
Chmielewski Konrad, Jerozolimska 26.
Chodecki Władysław, Złota 19.
Chrostowski Bronisław, Mazowiecka 6a.
Chwat Ludwik, Leszno 18.
Ciszkiewicz Teresa, Jerozolimska 3,
Ciunkiewicz Bronisław, Jasna 7.
Cymerman Ludwik, Elektoralna 11.
Darewski Ludwik, Widok 11,
Dąbrowski Adam, Żórawia 16.
Diehl Juljusz, Nowo-Zielna 42.
Dinte Maksymiljan, Plac Grzybowski 16.
Dłużniewski Adolf, Hoża 4.
Dobieszewski, Bielańska 4.
Dobrski Konrad, Królewska 6.
Dobrowolski Wacław, Graniczna 8.
Dobrzański Aleksander, Erywańska 5.
Dobrzycki Henryk, Plac Warecki 14.
Dorantowicz A., Krak.-Przedm. 28.
Dowiakowski Henryk, Jerozolimska 36.
Drewnowski E., Chłodna 26.
Dudrewicz Jan, Długa 49.
Dudrewicz Leon, Krak. Przedm.
Dunin Teodor, Chmielna 28.

Dylewski Jan, Smolna 13.
Dziedzicki Adam, Stare Miasto 17.
Dziedzicki Henryk, Chłodna 21.
Elzenberg A., Karmelicka 7.
Erlich Jan, Plac Zielony 1.
Estreicher Antoni, Mowy Świat 72.
Fabian Aleksander, S-to Krzyzka 11
Ficki Feliks, Marszałkowska 53.
Filipowicz Kazimierz, Żórawia 15.
Florkiewicz Władysław, Marszałkowska 59.
Frankensztain Eug., Szkolna 1.
Freidensohn Wład., Karmelicka 2.
Friderici Hugo, Wspólna 11.
Fritsche Gustaw, Jerozolimska 34.
Funk Jakób, Marszałkowska 54.
Gabszewicz Antoni, Złota 26.
Gajewski W., Ś-to Jańska 17.
Gajkiewicz Wład., Marszałkowska 45.
Gepner Bolesław, Krak.-Przedm.
Gerlach Sylwin, Żórawia 17.
Gębicki Jan, Tamka 27.
Gliszczyński Adam, Graniczna 8.
Godecki Fran., Mokotowska 6.
Goldberg Józef, Karmelicka 4c.
Goldblum Henryk, Bednarska 18.
Goldflam Henryk, Muranawska 24.
Goldflam Samuel, Graniczna 10.
Goldman H., Długa 53.
Goldsobel Juljan, Gęsia 6.
Goldsobel Leon, Nalewki 26.
Górski Seweryn, Krucza 8.
Grekowicz Juljan, Chmielna 28a.
Grodzki Antoni, Aleksandrya 15.
Groer Franciszek, Elektoralna 34.
Grossheit Filip, Chłodna 50.
Grosstern Wiktor, Graniczna 1.
Grühn Józef L., Nalewki 11.
Grünbaum Adolf, Nalewki 9.
Guranowski Ludwik, Ś-to Jerska 22.
Gutwein Jakób, Pl. Grzybowski 18.
Handelsman Juljan, Królewska 37.
Harten Herman, Chmielna 18.
Hassewicz, Tłomackie 6.
Hejman Teodor, Twarda 5.
Heindrich Aleksander, Wierzbowa 3.
Hering Teodor, Królewska 41.
Hertz Maksymiljan, Królewska 39.
Hertz Aleksander, Długa 43.
Hownia Józef, Niecała 12
Hopfenblum M., Dzika 11.
Horoch Wacław, Marszałkowska 6.
Hoyer Henrgk, Długa 12.
Huzarski Stanisław, Dzika 11.
Ibrański Cezary, Kozia 3,
Idelsohn Mikołaj, Wielka 16.
Jadowin Paweł, Nowogrodzka 3.
Jagniątkowski, Chmielna 5.
Jankowski Maryan, Wspólna 21.
Janikowski Alfred, Aleksandrya 21.
Jarmułowicz Władysław, Bracka 5.

Jasiński Roman, Ohożna 5.
Jawdyński Franciszek, Chłodna 8.
Jefremowski Jan, Żórawia 22.
Jelenkiewicz Antoni, N.-Świat 54.
Jerczykowski Józef, Wspólna 20.
Jodko-Narkiewicz Wit,, Marszałkowska 77.
Kaczkowski Karol, Chmielna 5.
Kadler Ludwik, Krak.-Przedm. 38.
Kapliński Wacław, Orla 2.
Karo Mikołaj, Nowy-Świat 21.
Karwowski Konstanty, Krak.-Przedm. 69.
Keller Adolf, Zakroczymska 17.
Kępiński M., Włodzimierska 9.
Kinderfreund Józef, Nalewki 15.
Kimont Wincenty, Widok 6.
Kleczkowski Jan, Ś-to Jerska 12.
Kleinadel Jan, hr. Kotzebue 11.
Klink Edward, Chmielna 11.
Kloss Edward, Senatorska 28.
Kobylański Francis., Ś-to Krzyzka 21.
Kobyliński Franc., Czysta 4.
Kohn Stanisław, Dzielna 10B.
Koludzki Łucjan, Praga 206.
Kondratowicz Stan., *Marszałkowska 49.*
Kouitz Leon, Przejazd 9.
Kopeć Stanisław, Chmielna 17.
Korniłowicz Edward, N.-Świat 17.
Kosiewicz Antoni, Elektoralna 30.
Kosiński Juljan, Marszałkowska 77.
Kosiński Aleksander, Marszałkowska 16b.
Kośmiński Adrzej, Wspólna 26.
Kossowski Cezary, Żórawia 27a.
Kosmowski Wiktoryn, N.-Świat 39.
Kotelewski Dymitr, Leszno 31.
Krakow Zygmunt, Marszałkowska 57.
Kramsztyk Julian, Graniczna 9.
Kramsztyk Zygmunt, Bielańska 12.
Kraszewski Piotr, Ś-to Krzyzka 21.
Krauze Ludwik, Dzika 16,
Kraszewski Antoni, Tłomackie 3.
Kryszka Antoni, Nowy-Świat 46
Kryże Władysław, Praga 390.
Kulesza Karol, Elektoralna 6.
Kunicki Czesław, Bracka 5.
Kuniewicz, Marszałkowska 42.
Kwiatkowski Aleks., Nowy-Świat 68.
Kwietniewski Leon, Elektoralna 12.
Lambl Duszan, Orla 6.
Landau Maurycy, Praga 175.
Landau Daniel, Krak.-Przedm. 75.
Laskowski Władysław, Furmańska 10.
Lasocki Wacław, Warecka 13.
Lebiedziński Antoni, Żórawia 15.
Lenartowski Paweł, Praga 175.
Leontiew Konst., Wierzbowa 4.
Lubelski Wilhelm, Ś-to Krzyzka *16;*
Łatkowski Jan, Wspólna 10.
Łazicki Dominik, Zakroczymska 1.
Łuczkiewicz Henryk, Chmielna 25.
Mączewski Władysław, S-to Krzyzka *21.*
Malcz Mieczyński, Zgoda 1a.
Modrzejewski Edmund, Ś-to Krzyzka *25.*
Mayzel Wacław, Królewska *25.*
Modzelewski A., Żórawia 11.
Mulhauzen Józef, S-to Krzyzka *21.*
Natanson Ludwik, Szkolna 8.
Nencki Leon, Zielna 7.
Neugebauer Ludwik, *Leszno 31.*
Nusbaum Henryk, Plac Teatralny 7.
Obrębski Henryk. Krak.-Przedm. 24.
Ołtuszewski Wład., Freta 1.
Orłowski Wład., Nowo-Zielna 36.
Ostrowski Adolf, *Wilcza 0.*
Pajewski Alfons, Hoża 12b.
Pacanowski *Henryk, Elektoralna 13.*
Polak Józef, Wolska *32.*
Portner Szymon, Żabia 7.
Poznański *Adolf, Nalewki 35.*
Poznański Józef, S-to Jerska 28.
Przewoski Edward, Chmielna 26.
Przyborowski *Jan* Marjan, *Bednarska 16.*
Przybylski *Jan, Nowy-Swiat 28.*
Przystański Aleksander, Kozia *5.*
Radziszewski Józef, Mazowiecka 3.
Rogoziński J., Nowogrodzka 25.
Rosenthal Jakób, *Nalewki 31.*
Rozenzweig Michał, Królewska *9.*
Rothe Adolf, Szpitalna 10.
Ruppert H., Marszałkowska *34.*
Russ Józef, Nalewki 33
Rymarkiewicz Ant., Senatorska 28.
Saski Władysław, Chmielna 32.
Sawary Stanisław, *Chmielna 29.*
Sąchocki Leon, Marszałk. 26.
Sieragowski Paweł, *Zielony Plac 14.*
Smiechowski Władysł., Długa 11.
Sokołowski Alfred, Królewska *5.*
Stankiewicz Henryk, N.-Świat 7.
Szokalski *Wiktor, Tłomackie 6.*
Szymkiewicz Klemens, *Smolna 17.*
Taczanowski Bolesław, Mazowiecka 7.
Talko Józef, Marszałkowska 49.
Tański Maksymil., Kr.-*Przedm. 24.*
Tyrchowski Władysław, Czysta 4.
Tyrchowski Wład., (syn), Marszałk. 42.
Uzdowski Gustaw, Chmielna 18.
Vatraszewski Ksaw., Książęca *2.*
Weinberg Aleksander, Graniczna 14.
Więckowski Romuald, Leszno 12.
Wieniawski Tadeusz, Włodzimierska 11a.
Wszebor Józef, Krak.-*Przedm. 24.*
Wyszyński Władysł., Jerozolimska 9.
Wolf Aleksander, Tłomackie 3.
Wolfring Emil, Marszałkowska 29.
Zacharewicz Hip., Marszałkowska 69,
Zalewski Stanisław, Złota 19.
Zdzieński Teofil, Mokotowska 7.
Żłobikowski Tad., S-to Krzyzka *21.*
Żera Teofil, Chmielna 2.
Żorawski Ewaryst, Nowy-Swiat 18.

Weterynarze.

Bereza Teofil, Jerozolimska 34.
Bodurkiewicz Kazim., Długa 14.
Duttlinger Wolf, Długa 14.
Festenstadt Szymon, Długa 13.
Fiszkin D., Nowogrodzka 1.
Freytag Stan., Smolna dolna 2.
Gajewski Ignacy, Mokotowska 19.
Jungwitz Salomon, Ogrodowa 11.
Koepe Wilhelm, Chmielna 19.
Kopijewski Aleksander, Rybaki 8.
Kotłubaj Henryk, Sienna 6.
Koziołkiewicz J., Grzybowska 11.
Koziorowski Franc., Wspólna 16.
Małczyński J., Leszno 53.
Mojkowski R., Warecka 4.
Łukawski Adolf, Oboźna 4.
Olszewski Edward, Praga, Sprzeczna 254a.
Piaszczyński Henryk, Praga, Brukowa 381.
Pruszkowski Jan, Krucza 10a.
Sawicki Stanisław, Marszałkowska 27.
Stichel Robert Erywańska 7.
Szulc Jan, Chłodna 67.
Trószyński Kaz., Mikołajewska 2.
Tomaszewski Waldemar, Hoża 30.
Wilman Jan, Twarda 9.
Zawadzki Leopold, Freta 18.
Żórawski Marcyan, N.-Świat 18.

Dentyści.

Abramowicz J., Wierzbowa 4.
Arendt Gustaw, Królewska 19.
Detroit Cecylja, Śto Jańska 22.
Dogwiło Bronisław, Krak.-Przedm. 85.
Fijałkowski Roman, N.-Swiat 48.
Frenkiel Daniel, Długa 21.
Gutzman B., Bielańska 4.
Idzikowski Feliks, Leszno 1.
Jacobson M., Solna 4.
Judt H., Przejazd 11.
Kobyliński Franc., Czysta 4.
Kuczborski T., N.-Swiat 72.
Landau Maurycy, Długa 32.
Landau D., Krak.-Przedm. 77.
Łęcki Stefan, Mazowiecka 16.
Martin H., Berga 6.
Mercere A., Włodzimierska 11a.
Neumark M. H., Tłomackie 9.
Neumark Herman, Niecała 4.
Oppenheim I., Senatorska 5.
Paschek Adolf, Przejazd, 3.
Rosenberg Ludwik, N.-Swiat 86.
Rotheim S., Królewska 37.
Scheller Aleksander, Tłomackie 5.
Seguinaud Teodor, Sto Krzyzka 17.
Stegeman Albert, Jerozolimska 36.
Szymański Ludwik, Długa 45.
Wolf Julian. Aleksandrya 5.
Zieliński Władysław, Senatorska 2.
Ziemiański Feliks, Krak.-Przedm., 54.

ADWOKACI
przysięgli Okręgu sądowego Warszawskiego w Warszawie.

Abczyński Jan, Dłnga 25,
Anc Dominik. Sto Jerska 12.
Bardzki Artur, Leszno 7.
Bauerertz, Królewska 4.
Bedlicki Michał, Elektoralna 28.
Bełza Stanisław, Długa 22.
Biskupski Wincenty, Elektoralna 47.
Bojasiński Lucyan, Senatorska 18.
Brzeziński Józef, Długa 22.
Brzeziński Andrzej, Królewska 29.
Buszkowski Maciej, Miodowa 3.
Buszkowski Leon, Plac Krasiński 3.
Ciągliński Franciszek, Długa 20.
Chraszczewski Ks., Sto Jerska 20.
Chrołowski Kazim., Podwal 12.
Chruszczakowski Fel., Miodowa 15.
Cohn Adam, Twarda 17.
Czajkowski Jan Klem., Długa 26.
Dębski Feliks, Dłnga 9.
Dołżański Józef, Sto Jerska 18.
Domagalski A., Nowy Świat 38.
Domański Edward, Podwal 20.
Domański Józef, Długa 26.
Dunin Karol, Długa 22.
Dutkiewicz Saturnin, Niecała 3.
Dziewulski Henryk, Erywańska 5.
Dzwonkowski Józef, Długa 2.
Eizenberg Henryk, Leszno 18.
Englisz, Hotel Saski.
Finkelhaus Jan, Miodowa 15.
Flamm Filip, hr. Kotzebue 1.
Gagatnicki Wład., Orla 3.
Garbowski Fr., Widok 18.
Gepner Stanisław. Sto Jerska 10.
Głębocki Klemens, Krak.-Przedm. 54.
Godlewski Śtefan, Zielna 20.
Goldszmit Józef, Miodowa 15.
Grabowski Leon, Marszałkowska 52.
Grabowski Wojciech. Jerozolimska 5.
Hoffman Henryk, Sto Jerska 10.
Holc Ludwik, Długa 17.
Hryniewiecki Julj an, Tłomackie 9.
Jasiński Juljan Kazim., Długa 32.
Jurzyński Władysław, Długa 20.
Jasinowski Izydor, Bielańska 9.
Kamiński Jan, Niecała 8.
Kamiński Rajmund. Szkolna 3.
Karpiński Józef, Nowy-Swiat 24.
Kempner Gabryel, Długa 26.
Kirszrot Jakób, Długa 21.

Kokeli Józef, Marszałkowska 77.
Koszarski Przemysław, Długa 29.
Kramsztyk Marceli, Długa 16.
Kraushar Aleksander, Senatorska 28.
Krysiński Leon, Zielony Plac 1.
Krysiński Zygmunt, Długa 30.
Kwaśniewski Henryk, Niecała 4.
Leo Edward, Jasna 10.
Leszczyński Stan., Bielańska 9.
Likiert Nikodem, Graniczna 20.
Łącki Teodor, Nowolipie 1.
Łukomski Józef, Sto Jerska 18.
Łuniewski S. J., Nowo-Senatorska 6.
Maciejewski Henryk, Leszno 36.
Majewski Wincenty Erywańska 7.
Makomaski Józef, Bielanska 9.
Marczewski Ludwik, Miodowa 6.
Mirosławski Zyg., Sto Krzyzka 17.
Morsztyn Bronisław, Długa 52.
Nagiel Henryk, Długa 30.
Naimski Józef, Przejazd 0.
Niemirycz Juljusz, Marszałkowska 57.
Nowca Władysław. Dłnga 32.
Ochimowski Feliks, Nowolipie 20.
Ossuchowski Antoni, Miodowa 14.
Okolski Antoni, Długa 29.
Parissot Aleksander, Chmielna 11.
Paszkowicz Kazim., Sto Krzyzka 24.
Pepłowski Adolf, Elektoralna 28.
Pilecki Antoni, Leszno 40.
Piotrowski Kajetan, Rymarska 4.
Plebiński Edmund, Długa 2.
Powichrowski Włodzim., Długa 25.
Pronaszko Witold, Długa 25.
Radwański Antoni, Podwal 22.
Radwański Jan, Długa 30.
Rotwand Stanisław, Wierzbowa 4.
Rydzewski Julian, Miodowa 11.
Rytel Władysław, Długa 27.
Siemiradzki Michał, Żórawia 15.
Skokowski Wiktor, Elektoralna 29.
Skrzyński Ludwik, Tłomackie 3.
Skurzyński Jan, Przejazd 2.
Sobieszczański Józef, Hotel saski.
Strassburger Roman, Marszałkowska 41.
Suligowski M. Adolf, Miodowa 11.
Święcicki Jan, Leszno 2.
Świerczewski Adolf, Wspólna 10.
Szaniawski Józef, Rymarska 8.
Szymanowski Michał, Rymarska 8.
Tatarkiewicz Ksawery, Długa 14.
Surowski Henryk, Leszso 1.
Tyszka Juljan, Sto Jerska 10.
Urbanowski Michał, Długa 21.
Valentin Edward, Miodowa 15.
Walewski Juljusz, Długa 47.
Walewski Teodor, Długa 21.
Więckowski Romuald, Żabia 7.
Wrotnowski Lucyan, Królewska 35a.
Wygonowski Konstanty, Erywnńska 4a.
Zabierzowski August, Rymarska 12.
Zalewski Stanisław, Długa 11.
Zalewski Kaźmierz, Długa 11.
Zieliński Franciszek, Jasna 5.
Zieliński Teofil, Leszno 64.
Żurkowski Gustaw, Długa 16.

Sądy Pokoju miasta Warszawy.

Rewiru 1 Zakroczymska 17.
„ 2 Dzielna 7.
„ 3 Nowolipie 28.
„ 4 Solna 8.
„ 5 Ciepła 12.
„ 5 Włodzimierska 6.
„ 7 Marszałkowska 3G.
„ 8 Hoża 7.
„ 9 róg Brackiej i Widok 1.
„ 10 Danielewiczowska 5.
„ 11 Praga, Aleksandr. 184a.
„ 12 Leszno 49.
„ 13 Dzielna 11.
„ 14 róg Brackiej i Widok 1.
„ 15 Freta 15.
„ 16 Nowolipki 19A.

Sędziowie śledczy miasta Warszawy.

Czarnowski Justyn, Jerozolimska 36.
Dębski Mieczysław, Bracka 4a.
Frejer Czesław, Chmielna 40.
Jaszowski Leon, Podwal 9.
Kuželewski Stanisław, Złota 15.
Lewestam Gustaw, Zgoda 1.
Małagowski Wiktor, Marszałkowska 26.
Mauersberger Wiktor, Żurawia 16.
Podhorecki Piotr, Żurawia 8.
Raszet Wład., Złota 6.
Štabrowski Aleks., Chmielna 13a.
Strzemiński Ewaryst, Chmielna 26.
Sułowski Stan., Marszałkowska 19.
Szczuka Stanisław, Widok 19.
Sztenger Teodor, Zielna 7.
Sztukowski Adam, Krucza 9B.
Wydżga Stanisław, Krucza 9.

Komornicy Sądu Okręgowego.

Gawryłow Aleksander, Sto Jerska 12.
Grzędziński Edmund, Żórawia 22.
Krassuski Stan., Długa 25.
Kurman Józef, Nowolipki 30a.
Wwedyński Wasil, Maryańska 2.

Woźni Sądu Okręgowego.

Demidow Siennow, Praga 264.
Dmitriak Zosim, Rybaki 8.
Gadomski Mieczysław, Stare Miasto 10.
Janczewski Wiktor, Żytnia 24.

Kudelski Tomasz, Krucza 4.
Ługowski Wład., Nowolipki 8.
Szudorowicz Jan, Wielka 5.
Szurszewski Andrzej, Stare Miasto 4.
Zawadzki Ludwik, Plac Krasiński 6.

REJENCI
przy Kancelaryach hipotecznych Sądu Okręgowego Warszawskiego.
Kancelarye ich przy ul. Miodowej 7.

Chodecki Kajetan, Chmielna 13a.
Ciunkiewicz Henryk, Zielna 13.
Dziewulski Alek., Kr.-Przedm. 47.
Garwoliński Franciszek, Podwal 10.
Gostomski Karol, Wiejska 16.
Jałowiecki Aleksander, Niecała 6.
Józefowicz Michał, Długa 32.
Kietliński Henryk, Bednarska 25.
Kretkowski Włodz., Hr. Kotzebue 10.
Kulikowski Francisz., Rymarska 4.
Landau Szymon, Miodowa 41.
Lilpop Aloizy, Twarda 17.
Maciejowski Karol, Żórawia 10.
Małowski Jan, Jerozolimska 25.
Paklerski Juljan, Chmielna 13.
Przysiecki Michał, Krucza 10b.
Rutkiewicz Ludwik, Kanonia 4.
Skabiczewski Henryk, Żurawia 25.
Samkowski Łan,
Sobierański Józef, Długa 19.
Truszkowski Hipolit, Wiejska 14.
Zawadzki Stanisław, Hr. Berga 9.

Rejenci przy Sędziach Pokoju Miasta Warszawy.

Aleksandrowicz Adolf, Kozia 10.
Buszkowski Leon, Plac Krasiński 3.
Kiersnowski Krysztof, Jerozolimska 25.
Łącki Konstanty, Długa 23.
Łukomski Wacław, Miodowa 6.
Markiewicz Michał, Miodowa 9.
Markowski Henryk, Długa 19.
Nostitz-Jackowski J., Miodowa 3.
Olszowski Tytus, Przejazd 9.
Wichrowski Józef, Śto Jerska 22.
Wydżga Władysław, Miodowa 10.
Zieliński Maurycy, Zielony Plac 3.
Żółtowski Wacław, Smolna 3G.

PRZESĄDY LUDU

O przezwiskach będących w użyciu u prostego ludu.

Lud prosty słowiański ma zwyczaj nadawać obcokrajowcom rozmaite przezwiska, które, wymyślane przez gmin, używane były początkowo jako ironia lub szyderstwa. Lecz z biegiem czasu, powoli, przyzwyczajeniu temu nadano inny charakter i obecnie przezwiska stanowiące już właściwość ludu, używane bywają rozmyślnie w złym celu obrażenia tych, do których się stosują. Złych przyzwyczajeń nabiera się bardzo łatwo, są one nader uporczywe i długotrwałe i dlatego często się zdarza, że ludzie, którzy już odebrali pewne wykształcenie a zatem wznieśli się po nad tłum, nie przestają nadawać obelżywych przezwisk obcokrajowcom, nie pomnąc, że takie nierozsądne postępowanie, czyni ich głupiemi i śmiesznymi w oczach ludzi prawdziwie rozumnych. Zresztą należy zauważyć, że źródłosłowem przezwisk, o których mówimy, bywają najczęściej wyrazy, nie zawierające w sobie nic ubliżającego dla tych, do których zazwyczaj stosowanemi bywają, ale gmin w ciemnocie swej nie wié o tem, i uważając wymyślone przez się przezwiska za dowcipne i obelżywe, bawi się niemi w nagannym celu—obrażenia ludzi najzupełniej niewinnych. Bardzo często również zdarza się, że przezwiska owe używanemi bywają bez żadnej wstecznej myśli a jedynie z powodu przyzwyczajenia, ciemnoty. Wymienimy tu tylko niektóre z tych przezwisk będące w największem użyciu u ludu

prostego a mianowicie: moskal, kacap, lach, chachoł, żyd, i wyraz niemiec, któremu również nieraz podobne znaczenie nadają. *Niemcami* lud prosty nazywa w Rossyi wszystkich w ogóle Europejczyków nie słowiańskiego pochodzenia. Francuzów, Włochów i Anglików; *Niemcami* gmin nazywa również każdego cudzoziemca, który w jego pojęciu musi być istotą śmieszną do najwyższego stopnia a zarazem pomysłową i fałszywą. *Moskalami* Małorossyanie nazywają Rossyan służących w wojsku, Polacy zaś nadają to miano wszystkim Rossyanom w ogóle. Przezwisko to posiada bardzo niepochlebne znaczenie szczególniej w ustach polskich chłopów i drobnej szlachty; *Moskal* jest dla nich istotą gburowatą, nieokrzesaną, despotyczną i zdolną do wszelkiego rodzaju gwałtów. Mało wykształceni Polacy nazywają także Rossyan *Kacapami* t. j. brodaczami, wywodząc to przezwisko od wyrazów: *„какъ цапъ"* (*cap*: po polsku: *kozieł*) czyli: brodaty jak kozieł. Z drugiej strony prosty lud rossyjski nie daje się wyprzedzić i przezywa Małorusów: *chochłami* a Polaków *Lachami.* U dawnych Małorusów nazywano *chochłem* długi ogon włosów na zupełnie ogolonej głowie i to, czem się pysznił Małorus, jako rzeczą stanowiącą właściwą cechę Kozaka, t. j. wojownika, nabrało w ustach Wielkorossyan znaczenia obelżywego wyrazu. Wyrazy zaś *Lach*, *Laszek* oznaczają człowieka lekkomyślnego, służalca, podchlebcę, oszusta, spiskowca i buntownika, gdy w rzeczywistości są one historyczną nazwą narodowości polskiej: *Lachów.* Ale najbardziéj rozpowszechnioném, zarówno przez Rossyan, jak przez Małorusinów Polaków używaném przezwiskiem jest wyraz *Żyd*; pod tém znaczeniem lud prosty zwykł rozumiéć lichwiarza, szalbierza, sknerę, chciwca i w ogóle człowieka zdolnego popełnić największą podłość, jeżeli w niéj widzi korzyść materyalną. A tymczasem w rzeczywisteści wyraz *Żyd* nie zawiera w sobie nic ubliżajacego, gdyż pochodzi z francuzkiego: *Juif*, co znaczy: *staro-zakonny*, a nazywać narodowość właściwém jéj, choćby z obcego języka, wziętém mianem, w tym głównie celu, by zelżyć jednostkę do narodowości téj należącą, jest taką samą niedorzecznością, jakąby była chęć obrażenia Rossyanina nazywając go: *Rossyaninem—Russe.*

Domowiki.

Między ludem prostym w Rossyi, ogólnie prawie jest rozpowszechnioną wiara i istnienie *domowika*, ale wyrazu tego lud prosty obawia się wymówić i dla oznaczenia domowika, używa różnych omówień: np, „dieduszka“ „starik“ „lizun“, „susiedko,“ „postień“. Pospólstwo wierzy, że domowik znajduje się w każdym domu. W ogóle nie jest on złośliwym: kogo polubi, temu służy gorliwie; kto mu się nie podoba, tego jakimbądź sposobem zgładzi ze świata. Ulubioną jego rozrywką jest dusić ludzi w nocy, ale nigdy nie udusi nikogo. Ma on także zwyczaj szczypać, po czém naturalnie zostają siniaki, które wszakże wcale nie bolą. Domowik gospodaruje w domu tylko w nocy i wtedy hałasuje, tupie, trzaska drzwiami; w domach które polubił zmywa i czyści naczynie, zamiata podłogi, obmiata ze ścian kurze; tam zaś gdzie mu się niepodobało śmieci rozrzuca naczynia kuchenne, wrzuca je do szaflika z pomyjami i t. d. Jest wielkim miłośnikiem koni; czuwa nad niemi, czyści je, splata grzywy i ogony, albo też sprzeciwia się im, nie daje im jeść spokojnie, kołtuni im grzywy i w nocy zajeżdża je na śmierć.

Wyłożyliśmy tu w ogólnym zarysie główne cechy i czynności domowika, które dadzą się wszystkie wytłomaczyć jak najprostszym i najnaturalniejszym sposobem.

Gmin przypuszcza, że go dusi domowik: jest to poprostu zmora nocna, zjawisko jak najnaturalniejsze, szczególniej po sutéj wieczerzy zjedzonej przed udaniem się na spoczynek. Przy ciągłéj a ciężkiéj robocie, ludzie nieraz łatwo nabić sobie mogą siniaka, sami nie wiedząc kiedy; skoro zaś po paru dniach, im samym lub komu innemu wpadną one przypadkowo w oczy, przypisują wtedy winę szczypania brzydkiemu zwyczajowi domowika. Jakże często hałasują w nocy myszy, szczury, zwierzęta domowe, zsychają się i pękają stare sprzęty, albo gonty na dachach strzelają od silnego mrozu, a zresztą, małoż jest rzeczy mogących sprawiać hałas nie dający się zauważyć w dzień, ale bardzo wyraźny, a nawet głośny wśród ciszy nocnéj, a wszystko to poczytywaném bywa na karb domowika. Co się zaś tyczy zamiłowa-

nia domowika do koni, to łatwo pojąć, że podtrzymywanie tego przesądu jest bardzo na rękę stajennym, którzy tym sposobem usprawiedliwiają w oczach panów swoję niesumienność i lenistwo. Moglibyśmy przytoczyć liczne przykłady dowodnie wykazujące prawdziwość naszego twierdzenia.

Samo z siebie się rozumie, że nikt z ludzi czytających i myślących, nie wierzy w istnienie domowika; ale jesteśmy przekonani, że po przeczytaniu tego, cośmy powyżéj napisali, lada chłopczyk, byle tylko chciał sprawdzić pochodzenie każdego dźwięku, siniaka, lub niby psoty domowika, niebawem się przekona, że domowiki istnieją tylko w wyobraźni i w baśniach starych nianiek.

Czarownicy i wiedźmy.

Jednym z najniebezpieczniejszych przesądów jest wiara w czarowników, czarównice, wiedźmy, wilkołaki, i t. p. Wiara ta jest tak zakorzenioną i silną, a lud prosty uważa za tak niebezpieczne istoty mające rzekome stosunki z nieczystą siłą, że nieraz nieszczęśliwe, ciemni i głupi ludzie dopuszczają się nawet zbrodni, ażeby ochronić siebie, swoją wieś i zagrodę, od szkodliwego ich zdaniem wpływu osób sprzymierzonych ze złemi duchami. Tak naprzykład w r. 1879 w Tychwińskim powiecie, Nowogrodzkiej gubernii, włościanie zamknąwszy wiedźmę w izbie, spalili ją, sądząc wciężkiej głupocie swojej że spełnili czyn chwalebny i szlachetny, a nie straszne przestępstwo.

Samo z siebie się rozumié, że ani wiedźm, ani czarowników, ani wilkołaków nigdy na ziemi nie bywało, niema i być nie może; jest to nic więcéj jak wytwór ciemnej lub chorobliwéj wyobraźni ludzi pozbawionych zdrowego rozsądku; a człowiek dający się uwodzić takim wyobrażeniom, staje się podwójnie występny: w obec praw Boskich i w obec praw ludzkich. Religia zabrania nam stanowczo wierzyć w zjawiska nadnaturalne nie wynikające ze słowa Bożego lub sił przyrody, a prawa państwowe dostarczają środków zaradczych przeciwko małodusznej wierze w czarowników i wiedźmy, karząc wszystkich którzy nie baczą na te mądre napomnienia. Miejmy nadzieję, że wszyscy uczciwi

i dobrze myślący ludzie usłuchają głosu praw Boskich i ludzkich i mocą wpływu jaki mają na swe otoczenie całemi siłami starać się będą o jak najprędsze wykorzenienie przesądów ludu prostego, w tém przekonaniu, że najmniéj nawet oświecona jednostka, nie jest pozbawioną w zupełności zdrowego rozsądku. Tacy uczciwi i rozumni ludzie, mają najwięcéj pola do działania po wsiach i osadach wiejskich, ponieważ w miastach przesądy już prawie zostały wykorzenione.

Znachorowie i znachorki.

Istnieją pewne przesądy nie tak dalece szkodliwe i niebezpieczne jak wiara w czarowników lub wiedźmy i mające nawet pewną racyę bytu; niemniej jednak należy zapatrywać się na nie krytycznie i bardzo ostrożnie. Do tego rodzaju przesądów musimy zaliczyć wiarę ludu prostego w różnorodne wiadomości znachorów i znachorek. Nieulega kwestyi, że są wśród prostych ludzi tacy, którzy znają własności lecznicze ziół i używają ich z pomyślnym skutkiem; np.: środki przeciw ukąszeniu zwierząt wściekłych. Ale po większej części znachorowie i znachorki są to szarłatani, którzy nietylko leczą i zamawiają, lecz nadto zajmują się wróżeniem, przepowiadaniem przyszłości i tym podobnemi niedorzecznościami. Tacy kuglarze i kuglarki bywają nieraz bardzo zręcznemi oszustami; utrzymują własnych szpiegów za pomocą których dowiadują się o wszystkiém, co się dzieje w sąsiednich zagrodach, a następnie korzystają z wiadomości tym sposobem zebranych by zręcznie otumanić udających się do nich lekkomyślnych ludzi. Samemu mi się raz zdarzyło, że wędrowna cyganka opowiedziała mi szczegółowo i prawdziwie całą moją przeszłość i zachodziłem w głowę zkąd ona to wiedzieć mogła; niebawem jednak przekonałem się, że danych tych dostarczył jéj jeden ze starszych domowników, który sam wyznał to w obec wszystkich. Tajemnicza ta siła i pozorne cuda znakomitych w swoim czasie magików: Cagliostro, Pinetti, Saint-Germain i Lenesmand, znane są dziś całemu wykształconemu światu jako zręczne oszustwa jedynie, a jednak wyzéj wymienieni magicy obałamucali najrozumniejszych swojéj epoki ludzi. Nie można

się więc dziwić, ze udaje się znachorom oszukiwać lud prosty, a jednak bardzo byłoby pożądaném aby oświata rozproszyła jak najprędzéj tę pomrokę, dała nam więcéj światła, zdrowego poglądu na rzeczy i żeby ludzie raz wziąwszy rozbrat z niedorzecznością, zajęli się sprawami przynoszącemi pożytek im samym, ich rodzinom i całemu społeczeństwu.

O ludziach z ogonami, ślepych nowo-rodkach i tym podobnych.

Bywają czasem wśród ludu przesądy wielce śmieszne i nie do uwierzenia niedorzeczne. Trudno zaiste zrozumiéć jak ludzie napozór niepozbawieni zdrowego rozsądku, mogą uwierzyć w możliwość baśni tak nieprawdopodobnych, że chyba tylko obłąkani uwierzyć mogą w ich prawdziwość. Niektórzy wierzą naprzykład, że człowiek, korona stworzenia—istota stworzona na obraz i podobieństwo Boskie, a nawet całe narody skutkiem niewytłomaczonego kaprysu przyrody, rodzą się nie takimi jak wszyscy, ale z pewnemi fizycznemi ujemnościami i potwornościami. Czyż Bóg i przyroda wydały dla nich jakieś prawa oddmienne, czyż cała ludzkość nie wedle jednej mody utworzoną została? Głupi ten przesąd najczęściéj bywa stosowanym do Żydów, zapewne skutkiem pogardy, jaką żywiono w średnich wiekach ku prześladowanym, gnębionym, chorowitym i niechlujnym Żydom nowoczesnym.

W północno-wschodnich guberniach, gdzie dużo żydowskiéj ludności, lud prosty twierdzi, że nie są oni zwykłymi ludźmi, lecz jakiemiś zamorskiemi dziwolągami. Tak naprzykład: włościanie Kostromskiej gubernii są przekonani, iż Żydzi mają na głowie rogi i opisują szczegółowo kształt ich ogonów. Dziwniejszém jeszcze jest to, że i w zachodnich guberniach, gdzie co krok żyda spotkać można, znajdują się jeszcze ludzie dość głupi, by wierzyć, że Żydzi posiadają jakieś cechy odrębne, im tylko właściwe. Niedawno temu, w Mohilewie gubernialnym do zamożnego żydowskiego domu, najęto wieśniaczkę—mamkę jeszcze przed urodzeniem dziecięcia; gdy zaś dziecko przyszło na świat, mamka bardzo się zdziwiła i ucieszyła że dziecko widzi, gdyż

według mniemania ludu prostego, Żydzi przychodzą na świat, pozbawieni organu wzroku tak jak kocięta lub szczenięta. Potworniejszą jeszcze i dziwniejszą jest wiara w szczególne choroby dręczące Żydów jako kara za ukrzyżowanie Chrystusa. Naprzykład: niektórzy nie mogą pluć i w ogóle nie są wstanie oddawać śliny; innym co rok tworzą się na głowie naroście, z których wypływa krew. Kobiety z pokolenia Józefa mają co noc usta pełne żywych robaków; Żydzi z pokolenia Benjamina czują nieustanne pragnienia a gdy chcą przemówić, z ust im wyskakują robaki. Najsurowsza kara dotknęła Żydów z pokolenia Neftalego: dzieci ich zostały zmienione w prosięta, a oni sami dotąd mają cztery świńskie zęby, świńskie uszy i cuchną jak świnia.

Do takiego to stopnia potwornéj głupoty dochodzą ludzie przyjmujący na ślepo zabobony rozpowszechnione wśród ludu, nie starający się poddać je choć w części krytyce zdrowego rozsądku. Żal i smutek przejmują na myśl, na jak nizkim poziomie oświaty stoi dotąd lud prosty, ale też jakże wielką jest zasługa tych, którzy żyjąc wśród ludu, starają się choć w części osłabić wiarę, w tak dzikie i wstrętne przesądy, niegodne człowieka stojącego na najniższym nawet stopniu rozwoju umysłowego.

Do jakiego stopnia dojść może ciemnota.

Do jakiego stopnia dochodzi łatwowierność i bezmyślność ciemnych jednostek, wnieść możemy ze smutnych wypadków, które świéżo miały miejsce na południu i Zachodzie państwa rossyjskiego. Niektóre interesy handlowe i ekonomiczne stały się przyczyną, że ostatniemi czasy dało się widziéć naprężenie a nawet nieprzyjazność stosunków pomiędzy pewną częścią pierwotnych mieszkańców południowéj i zachodniéj Rossyi a zamieszkującymi te miejscowości Żydami. Korzystając z tego, ludzie niespokojnego ducha, zdemoralizowani, nieuznnający praw Boskich ani państwowych, zaczęli podburzać lud prosty do swawoli i gwałtów przeciwko Żydom. Ażeby łatwiéj dopiąć celu, ci wrogowie miłości bliźniego, prawa i porządku, zaczeli szerzyć różne niedorzeczne pogłoski, utrzymując bezczelnie, że rząd nie tylko dozwala, lecz nawet nakazuje niszczyć mienie Żydów i do-

puszczać się przeciw nim wszelkiego rodzaju gwałtów. Znaleźli się przywódzcy sprawy, którzy ogłosiwszy pozbawione ortografii a często i sensu w tym duchu pisane broszury, poczęli je srzerzyć po wsiach i miastach. Chociaż jawném tu było grube oszustwo, jednak znalazło się wielu ludzi, którzy lekkomyślnie uwierzyli, że władze państwowe rozrzucają takie broszury po wsiach i miastach, a tłum złożony przeważnie z próżniaków, opojów i włóczęgów, powstał przeciwko Żydom. Ruch rozpoczął się w Elizawetgradzie. Na wiosnę, w dzień który jako dzień hańby, na długo pozostanie w pamięci naszéj i potomstwa naszego, zebrały się ogromne tłumy ludu, i rzuciły się na żydowskie domy, sklepy, oraz na zakłady utrzymywane przez Żydów. Zaczęto wybijać szyby w oknach, łamać i niszczyć po domach sprzęty, lustra, naczynia a w sklepach towary i różne produkty, a ponieważ przywodźcami i działaczami byli ludzie pijani i próżnujący, a zatém głodni, pożerali więc wszystką żywność a wódkę z szynków i z piwnic pili aż do obrzydzenia z utracenia przytomności. Miejsce walki przedstawiało wstrętny widok: wszędzie walały się szczątki różnych domowych sprzętów, stosy zwalanych i poszarpanych towarów, potłuczonego szkła, a pierze i puch z rozprutych poduszek i pierzyn unosiły się w powietrzu jak zawieja śniegowa. Słychać było jęki rozpaczy haniebnie ukrzywdzonych Żydów, ich żon i dzieci, z podziurawionych beczek płynęły strugi wódki, a w kałużach jéj walali się pijani rabusie, doprowadzeni do stanu zbydlęcenia. Podobne jak w Elizawetgradzie bezprawia miały miejsce w Kijowie, w Odesie, w Warszawie i w wielu jeszcze innych wsiach i miastach. Naturalnie, władze miejscowe nie zachowywały się biernie, lecz przedsiębrały środki dla przywrócenia porządku, wszędzie gdzie wszczynano bezprawia. Zaczynano zawsze od przekonywania tłumu, co w niektórych miejscach poskutkowało, gdyż tłum rozchodził się w spokoju. Lecz tam gdzie perswazye nie pomagały, trzeba było użyć siły. Najczęściej, kozacy rozpędzali tłum nahajkami; lecz w niektórych miejscowościach doszło nawet do tego, że broń palna okazała się niezbędną. Po przywróceniu porządku wszyscy bez wyjątku winowajcy byli surowo karani, w stosunku do stopnia przewinienia: jedni drogą sądową, inni drogą administracyjną, i wtedy naturalnie gorzko żałowali, że zapomniawszy o Bogu sumieniu i prawach państwowych, tak łatwowiernie i bezmyślnie dali się

uwieść rozmowom i podszeptom ludzi złej woli. Teraźniejszy minister spraw wewnętrznych, hrabia Tołstoj, natychmiast po objęciu wysokiego swego urzędowania, wydał cyrkularz, w którym ogłosił surowe środki przedsięwzięte w celu zachowania porządku.

Miejmy najdzieję, że podobne nadużycia już się nie ponowią i że rozsądni i porządek miłujący ludzie przekładem swoim i wpływem niedopuszczą, by ludzie bez rozumu i charakteru naruszali prawa państwowe i błądzili po manowcach, zamiast brać się do pracy, wznosić się umysłowo, by tym sposobem przyczyniać się do wzrostu siły i bogactwa swojéj ziemi ojczystéj.

WIADOMOŚCI LEKARSKIE.

Pijaństwo i wpływ jego na zdrowie. Każdemu wiadomo że taż sama choroba rozmaicie działa na ludzi: jedni umierają z niéj prędko, drudzy zaś szybko wracają do sił i zdrowia. Niezawodnie pochodzi to ztąd, że obaj ci ludzie znajdowali się przed chorobą w niejednakowym stanie zdrowia: ten który wyzdrowiał, musiał być prawdopodobnie do chwili choroby zdrowym i silnym; drugi musiał nieraz już przedtém podlegać różnym chorobom, a zatém był osłabionym i wychudłym.

Rozprawiano wiele dawniéj i teraz jeszcze wiele rozprawiają o pijaństwie, o téj klęsce, jaką jest wódka i o nieszczęściach jakie pociąga za sobą nadmierne i ciągłe jéj użycie. Nieraz słyszymy skargi, że ktoś uległ nałogowi pijaństwa i przepiwszy cały dobytek, przestał skutkiem tego pracować, pozostawiając żonę i dzieci bez kawałka chleba, że ktoś drugi upiwszy się, dopuścił się złodziejsąwa a nawet zabójstwa. W tém wszystkiém niéma ani cienia przesady: pijaństwo podkopuje dobrobyt ludzi, pozbawia ich zarobku i szczęścia, wyrzuca ich ze czci i sumienia. Lecz oprócz wszystkich tych następstw, pijaństwo szkodli-

wie wpływa na ludzkość, niszcząc straszliwie zdrowie człowieka i siły fizyczne dane mu przez przyrodę; każda najlżejsza nawet choroba silniéj rozwija się u pijaka; pijak zawsze daleko łatwiéj podlega chorobie i umiera prędzéj od człowieka nie pijącego wódki. Z dwóch ludzi dotkniętych tą samą chorobą jeden umarł a drugi wyzdrowiał, a najczęściéj nadmierne użycie wódki było główną przyczzną śmierci pierwszego. Dlaczegóż w naszych czasach tak rzadko się zdarza, aby człowiek żył dłużéj nad lat 70? Dlaczegóż tyle ludzi umiera w średnim wieku, przeszedłszy zaledwie lat 30? Śmiało rzec można, że główną sprawczynią tego jest wódka; gdyby nie one ludzie byliby daleko zdrowsi i żyliby bez wątpienia daleko dłużéj. Przed niedawnym czasem pewien amerykański doktór spotkał starca liczącego przeszło 180 lat wieku; starzec ten miał zdrową cerę i był tak czerstwy, że mógł jeszcze pracować w swoim ogrodzie; ale trzeba zwrócić uwagę ua to, że starzec ten nigdy nie pijał wódki i pędził życie umiarkowane i surowe. Czyż wódka istotnie tak źle działa na życie człowieka? Na czém mianowicie polega szkodliwość tego wpływu? Wiele ludzi twierdzi że bardzo jest zdrowo pić co dzień po kieliszku wódki; mówią oni że wódka dodaje sił człowiekowi, rozgrzéwa go, inni wreszcie pijają wódkę przed obiadem dla ułatwienia trawienia. Czyżby tak było w saméj rzeczy?

Wódka jest szkodliwą zawsze, nawet używana w niewielkiéj ileści, wódka odbiera człowiekowi siły, nie rozgrzewa lecz przeciwnie, ochładza ciało i nieuchronnie rozstraja żołądek. Tylko w pierwszéj chwili, po wypiciu kieliszka lub szklanki wódki, człowiek czuje się jakby silniejszym, czuje ciepło w żołądku i apetyt. Ale jakkolwiek mało na to zwracamy uwagi, wkrótce potém następuje osłabienie, ciało stygnie i apetyt niknie. Pamiętajmy o tém, że pijacy łatwiéj i prędzéj ulegają śmierci przez zmarznięcie, pamiętajmy, że pijacy zwykle mało jadają i nie mają wcale apetytu, a przecież pijają oni wódkę w wielkich ilościach. Wprawdzie człowiek pijący stale wódkę ale w małych ilościach, nie upijając się nią, nie odczują natychmiastowo szkodliwych następstw; jest on zdrowym, pracuje i utrzymuje swą rodzinę. Ale zgubne skutki zawsze na jaw wychodzą, po dłuższym lub krótszym przeciągu czasu. Wódka, dochodząc do żołądka, drażni jego ścianki i sprowadza zbytni przypływ krwi do żołądka, zapalenie. Zapalenie to staje się chronicznem a po

upływie wielu lat w żołądku skutkiem użycia wódki tworzą się rany albo co gorzéj wdaje się rak i nieuchroną śmierć sprowadza. Ale i przedtem jeszcze, kiedy żołądek jest w stanie zwykłego tylko zapalenia (katar) nie może on należycie przetrawić spożytego pożywienia, co sprawia, że apetyt zmniejsza się z dniem każdym.

Z żołądka wódka przechodzi w krew ludzką i rozkłada ją, tak, że po upływie wielu lat ciągłego a przytém nadmiernego użycia wódki, człowiek chudnie, blednie, staje się wycieńczonym, jeżeli się ożeni to albo wcale dzieci nie ma albo też dzieci jego przychodzą na świat chore, skrofuliczne i małokrwiste.

Wielu z tych, którzy sądzą, że picie wódki jest pożytecznem, twierdzą, że niektórzy ludzie (np. kupcy rossyjscy) temu właśnie przyzwyczajeniu zawdzięczają swą tuszę. To fałsz; jest to tusza pozorna, zwodnicza; a w rzeczywistości takie obrzęknięcie i wyradzająca się zeń wodna puchlina, są bardzo niebezpieczne dla człowieka i mogą z łatwością sprowadzić śmierć.

Niektórzy rodzice lubią dawać wodkę nawet bardzo maleńkim dzieciom; jedni robią to przez pieszczoty, inni jako lekarstwo przeciw czkawce lub boleściom żołądka. Pamiętajmy o tém, że podobne postępowanie może tylko szkodliwe sprowadzić dla dzieci następstwa. Przyzwyczajanie dziecka do wódki nie tylko szkodzi jego zdrowiu, lecz nadto psuje je moralnie, i z czasem wdrąża je w nałóg pijaństwa.

Jeżeli ciągłe użycie wódki choćby nawet w małych ilościach nie pozostaje bez wpływu na zdrowie człowieka, sprowadzając z upływem czasu choroby i odbijając się na dzieciach, to czyż dowodzić nawet potrzeba jak dalece szkodliwém jest dla zdrowia pijaństwo nałogowe i jak prędko niszczy ono człowieka. Pijak nałogowy, jest człowiekiem podlegającym chorobie nietylko ciała, ale rozumu i woli; jest on nietylko jednostką chorą, przed którą jeden jest punkt wyjścia: śmierć jak najwcześniejsza jest nadto jednostką szaloną, niebezpieczną, społeczeństwu szkodliwą: w napadzie obłędu pijackiego (delirium tremens) pijacy zabijają nieraz drugich, samych siebie i popełniają straszliwe zbrodnie na myśl o których zgroza przejmuje każdego trzeźwego człowieka, zkąd że się jednak biorą ci nałogowi pijacy? wszak przychodzimy na świat wszyscy jednakowi, a z mlekiem matki nie wysysamy wstrętnego pociągu do wódki. Całą przyczyną tego nie-

szczęścia, jest nabieranie z latami przyzwyczajenia jedynie skutkiem braku woli, *charakteru*. Spytajcie się pierwszego lepszego pijaka, a odpowie wam że był czas w którym pijał niewiele, tak jak wszyscy; stopniowo, z latami, żołądek jego przywykał do wódki, aż wreszcie doszło do tego, że żyć bez niéj nie może; wódka stała się dlań potrzebą, zastępującą mu wszelkie inne pożywienie. W porównaniu z innymi pijącymi (ale umiarkowanie), w tem on tylko przewinił, że nie mógł powstrzymać się w porę, że nie miał na to dość silnej woli. Obecnie upłynęło już dużo czasu, obecnie stał się już chorym, którego potrzeba leczyć; sam już może poczuwa się do winy i wié o swojej chorobie, ale namiętność owładnęła nim do tego stopnia, przywyknienie do podniecania się wódką takim mu się stało nałogiem, że nie ma już siły zapanować nad sobą i zagłuszyć tę namiętność. Jeżeli więc nałóg pijaństwa pochodzi ze stopniowego przywykania i z braku woli, to czyż nie lepiej wcale nie zaczynać pić wódki? Czyż nie lepiéj poznawszy dokładnie wynikające ztąd złe, powiedzieć sobie raz na zawsze: „nie będę pił“ i mocno przy tém obstawać, nie zwracając uwagi na żadne namowy przyjaciół, ani na żadne *kompanie*. Naturalnie, że jeżeli człowiek już pije wódkę i przywykł do niéj choć trochę, to daleko jest trudniéj (chociaż i to jest możliwém) oduczyć się tego bezczelnego i szkodliwego nawyknienia.

Leczenie nałogowego pijaństwa, bywa nieraz bardzo trudném. Samo z siebie wynika, że głupstwem by było wierzyć w skuteczność zamawiania; zamówieniami i czasami zręczni szarlatani wyłudzają tylko pieniądze od łatwowiernych prostaczków, a choroba pozostaje chorobą. Najlepiéj skutkuje w tym razie odwar cząbru (zaparzyć w imbryku garść suchego cząbru i dawać po łyżeczce od herbaty kilka razy dziennie). Nigdy nie trzeba odmówić nagle wódki pijakowi; trzeba mu ją dawać razem z lekarstwem, zmniejszając codziennie jej ilość dopóty, dopóki mu ona nie zbrzydnie ostatecznie. Dla uspokojenia chorego w chwilach szczególnego rozdrażnienia lub pociągu do wódki, dobrze jest dać do zażycia uspakajające lekarstwa (krople launowe bramek potoku, opium i hydrochloral stosownie do przepisu doktora). W razie zapalenia żołądka, zalecają pić jak najczęściej wodę sodową lub salcerską, oraz mleko, dodając na szklankę małą łyżeczkę sody lub wody wapiennéj.

Niemniéj szkodliwie działa na zdrowie używanie wielkiéj ilości piwa. Piwo, oprócz zawartego w nim tak jak i w wódce alkoholu,—jest szkodliwém z powodu różnych przymieszek z których najważniejszą gra rolę trujące ciało i nasienie kolokwintydy. Piwo rozstrajając żołądek, sprowadzając katary, bywa nieraz przyczyną zapalenia mózgu, pęcherza, wątroby i innych wnętrzności.

Katar żołądka i kiszek. (zapalenie żołądka i kiszek). W wielkich i stołecznych miastach ogólnie prawie rozpowszechnioną jest choroba zwana *katarem żołądka.* Trudno tu spotkać człowieka któryby nią nie był dotknięty, a co najdziwniejsza, to że na żołądek chorują nietylko ludzie ubodzy (skutkiem niezdrowego i nieświeżego pożywienia) ale i ludzie bogaci, mający zupełną możność życia dobrze i spożywiania pokarmów świeżych i pożywnych. Przyczyną tej choroby jest nieco innego jak tylko to że ludzie bogaci, czy to skutkiem nieświadomości czy lekkomyślności, nie lubią miarkować się w jedzeniu. Używają potraw wprawdzie drogich, ale nie pożywnych, obciążających żołądek i nieraz wprost szkodliwych, lubią przytém jeść i pić do zbytku, to jest więcéj niż potrzeba do zaspokojenia głodu i podtrzymania sił. Zamiast karmić się przeważnie mlekiem, jajami, mięsem, owocami i t. p. zdrowemi rzeczami, ludzie ci lubią potrawy ostre i mało ugotowane; jadają najrozmaitsze kiełbasy, séry, i tém psują sobie żołądek. Do podobnie szkodliwych pokarmów przyzwyczajają téż od maleńkości i dzieci, zkąd to pochodzi straszna w tych ostatnich chorowitość, która na całe życie podkopuje im zdrowie. Po upływie lat wielu, szkodliwe działanie źle zastosowanego pokarmu wywołuje ciężkie przypadki niestrawności, katarów żołądka, obstrukcyj lub dyaryj, oraz utratę apetytu, ból głowy i wychudnięcie. Przed rozpoczęciem leczenia choroby, należy raz na zawsze usunąć nieodpowiedni pokarm, zaprzestać spożywania wszelkich kiełbas, sérów, ostrych sosów i t. d. i zastąpić to wszystko wyłącznie mlékiem i lekkiemi potrawami (do mleka dodaje się zazwyczaj wapienna woda). Następnie zaleca się picie przez czas dłuższy zagranicznej, mineralnéj wody *Vichy*, którą można zastąpić tanim a równie skutecznym środkiem: tak zwanę *mięszaniną Botkina.* Przygotowuje się ona następnym sposobem: kupuje się w aptece, (albo, co taniéj wypadnie w składzie materyałów aptecznych (*1 uncyę dwuwęgla-*

nu sodu, 5 drachm kwasu winnego i 2 albo 3 drachmy soli glauberskiej (siarczanu sodu). Wszystko to wymieszać, małą łyżeczką tej mieszaniny rozpuścić w szklance zwyczajnej wody i wypić całą szklankę (jest to bardzo smaczny i musujący napój) Takich szklanek wypić należy trzy dziennie. Przytem należy zachowywać surową dyetę, nie pić ani wódki, ani piwa. Kuracya taka jest długotrwała, ale choroba ustępuje. Przy trudnym stolcu daje się choremu na przeczyszczenie (odwar z rumbarbarum) albo enemę. W ostatnich czasach zaczęto leczyć z wielkiém powodzeniém) katar żołądka za pomocą tak zwanego *przemywania żołądka* pompką żołądkową, do czego tak można przywyknąć, że chorzy raz się tego nauczywszy, są w stanie to uskutecznić.

Niedokrewność i bladnica. Barozo często spotykamy ludzi szczególniej młodych, których bladość i chudość przykre na nas sprawia wrażenie. Choroba ta nosi nazwę niedokrewności i blednicy. Wprawdzie tacy chorzy nie leżą w łóżku, chodzą pracują tak jak zdrowi, niemniéj przeto należy leczyć chorobę i nie zadawniać jej, jest ona bowiem bardzo niebiezpieczną i bywa przyczyną różnych innych chorób a nawet śmierci. Jako środek leczący blędnicę zaleca się przedewszystkiem dobre odżywianie chorych (świeżém mlekiem, jajkami, mięsem) oraz dawanie im dwa razy dziennie (w wodzie) po 10 lub 15 kropel jabłczanu żelaza. Środek ten nie jest drogi, można go dostać za 20 kopiejek. Ale krople te zużywać trzeba ciągle, przez pół roku, a nawet i rok. Zaleca się również kąpiele i częste przebywanie na świeżem powietrzu. Zamiast żelaza można z równym skutkiem używać *arszeniku*; (dostać go można tylko za receptą doktora). Jeżeli blednicy dostaje dziewczynka, to oprócz bólu głowy i ogólnego osłabienia, przerywają się odchody miesięczne. Po zamążpójściu, kobiety takie rzadko miewają dzieci, czasem nawet zupełnie są bezdzietne. Chorzy na blednice często wpadają w suchoty skutkiem których umierają. Przy tej chorobie (jak zresztą przy wszystkich innych) należy szczególniejszą zwrócić uwagę by chorzy oddychali *czystem powietrzem*, używali dużo przechadzki i jak najczęściej przewietrzali mieszkanie, Niezależnie od innych przyczyn, sam brak powietrza, ciągłe przebywanie w zamkniętych i dusznych mieszkaniach, może nabawić blednicy—co często widzieć się daje w miastach.

Choroby wynikające z zaziębienia. Każdy wié dobrze co to jest zaziębienie; wszystkim również wiadomo, że lekkie zazębienie sprowadza nieraz katar, kaszel, ból zębów, febrę lub zaburzenia żołądkowe, które niebawem przechodzą zupełnie, tak, że człowiek bez żadnej nawet kuracyi wraca do zdrowia.

Czasani jednak zaziębienie sprowadza daleko gorsze następstwa; człowiek tak się rozchorowuje, że musi się kłaść do łóżka a choroba taka jest już tém, co ogólnie nazywamy *tyfusem.*

Skutkiem nieregularnego i nieumiarkowanego sposobu życia dzieci nasze i my sami chorujemy w ogóle dość często a najczęściej w skutek zaziębienia. Dla tego też każdy wiedzieć powinien, jak zapobiegać takim chorobom i jakie doraźne środki zastosować w razie zaziębienia. Zdrowy i silny człowiek ulega zaziębieniu rzadziéj niż człowiek chorowity, słaby i chudy. Z tego więc wynika, że dla zapobieżenia chorobie, należy przedewszystkiem wychowywać dzieci tak, aby były zdrowe i silne i od niemowlęctwa przyzwyczajać je do chłodu (kąpać je). Dla uchronienia zębów od przeziębienia, trzeba zawsze utrzymywać je czysto i zapobiegać ich psuciu się (próchnięciu); spróchniałe zęby przy najlżejszém zimnie, przeziębiają i sprawiają silny ból.

Dla zachowania zębów należy codzień czyścić je starannie jakimkolwiek proszkiem (tylko nie węglowym) za pomocą szczoteczki do zębów, prócz tego płukać usta roztworem soli *Bertholet'a* (łyżeczka soli rozpuszcza się w szklance wody.

Leczenie katarów, kaszlów i bolu zębów pochodzących z zaziębienia rozpoczyna się zawsze od zadania choremu *chininy* (3 lub 5 gran jednorazowo).

Na kaszel daje się *proszek Eover'a* (2 grana na jednorazową dawkę raz lub trzy razy dziennie). Na ból zębów kładzie się w otwór bolącego zęba *miętową essencyę* na wacie, albo też należy wyrwać ząb z korzeniem. Dla uśmierzeniu bólu zębów zaleca się nacieranie twarzy maścią z chloroformem.

Choroby nerwowe. Zęby często bolą nie skutkiem zaziębienia lecz skutkiem tak nazwanego *rozdraźnienia nerwów.* W takim razie najlepiéj jest zażywać wewnątrz 2 lub 3 razy dziennie po łyżce stołowéj *bromku potasu.* Jedną drachmę tej soli rozpuścić w 6 uncyach wody. Lekarstwo to bardzo jest skuteczne na wszelkie rozdraźnienie nerwów, np. na bóle głowy (tak zwaną *migrenę*) niepochodzące z zabienienia.

Wgpadanie włosów i łupież. Po sklepach i magazynach, sprzedają bardzo drogo różne płyny, olejki i pudry dla porostu włosów i zniszczenia łupieżu. Ostrzegamy łatwowiernych przeciwko wszystkim podobnym specyfikom, które nietylko nie niszczą łupieżu, ale bardziej jeszcze zanieczyszczając głowę przyczyniają się do wypadania włosów. Włosy mogą wypadać z następujących przyczyn:

Skutkiem nieporządnego utrzymywania głowy (bez żadnéj choroby) skutkiem syfilis, rozdrażnienia nerwów i innych chorób. Chcąc się wyleczyć, trzeba przedewszystkiem utrzymywać głowę barbzo czysto a w tym celu należy głowę krótko ostrzydz lub nawet ogolić ją. Następnie obmywać głowę codzień letnią wodą z mydłem, lub (co jeszcze jest lepiej) *spirytusem glicerynowym.* Jeżeli przyczyną wypadania włosów i łupieżu jest syfilis, to trzeba jednocześnie leczyć i sam sifilis wciéraniami z merkuryuszem. Jeżeli zaś włosy wypadają skutkiem chorób nerwowych, u obłąkanych, u kobiet historycznych, u onanistów, to oprócz mycia głowy należy zażywać bromek potassu.

Zmarzniętego należy rozciérać śniegiem, następnie włożyć go w zimną kąpiel, podnosząc jej temperaturę do 27 stopni Réaumura i jednocześnie wdychając im w płuca powietrzc dla pobudzenia oddychania. Skoro zmarznięty zaczyna dawać oznaki życia, przenosi się go do umiarkowanie ogrzanego pokoju, kładzie do łóżka, rozciéra się go suknem, przykrywa wełnianemi kołdrami i wléwa mu się do ust ciepły napój lub wino. Należy wystrzegać się w podobnym przypadku środków silnie pobudzających. Ponieważ członki zmarznięte są bardzo kruche, nie należy ich zginać, a jeżeli trudno zdjąć odzież, lepiej ją porozcinać.

Topielca należy wyciągać z wody ostrożnie, aby nie uszkodzić członków; natychmiast oczyścić palcem nos i usta ze szlamu, położyć go poziomo nieco na bok i wywołać sztucznie oddychanie; w tym celu jeden człowiek kładzie jednę rękę na żołądku, a drugą na piersiach topielca i jedną ręką naciska, podczas gdy druga pozostaje nieruchoma; robi się to powoli, ruchem jednostajnym. Jednocześnie rozgrzewa się stopniowo topielca, trąc go suknem, przykłada się do rąk i nóg butelki z gorącą wodą, kładzie się na żołądku i pod pachami gorące kataplazmy, wdmuchuje mu się w pluca powietrze i daje mu się wąchać sal-

miak i tarty chrzan. Przywróconego do przytomności, poić ciepłą herbatą z winem.

Wisielca zdjąć ostrożnie ze stryczka i położyć go tak aby piersi były wyżéj od nóg, wywołać sztuczne oddychanie, skrapiać mu od czasu do czasu piersi zimną wodą. Jeżeli żyły szyi i twarzy nabiegły krwią, trzeba bezwarunkowo puścić krew i dać drażniącą enemę z solą i mydłem.

Na wypadek otrucia kreozotem lub kwasem karbolowym, daje się pić odwar lnianego siemienia z białkiem od jajka ubitém na pianę. Niekiedy 10 kropel wody chlorowéj z wodą i cukrem.

Na wypadek otrucia grynszpanem, koperwasem miedzianym i miedzianemi farbami dla wzbudzenia wymiotów, należy dawać mleka z białkiem od jajka ubitém na pianę, a następnie mieszaninę złożoną z 1 uncyi palonej magnezyi z 6 uncyami wody i 3 uncyami cukru.

Na wypadek otrucia opium, morfiną, kofeiną lub innemi trującemi narkotykami, środek wymiotny złożonéj z 1/2 drachmy koperwasu cynkowego z 3 uncyami wody. Co pięć minut po łyżce stołowej do chwili pojawienia się wymiotów. Głowę zlewać zimną wodą, dawać do picia mocną herbatę z pół drachmą garbniku (tkaniny). Przystawić pijawki na skroniach i za uszami. Enema z olejem rycinowym.

Na wypadek otrucia fosforem, środek wymiotny z 20 gran ipekakuany i dużą ilością odwaru z siemienia lnianego. Następnie mieszanina z 1 uncyi palonej magnezyi z 6 uncyami wody zwyczajnej i 3 uncyami wody chlorowej po łyżce stołowej. Mleka i tłuszczów bezwarunkowo nie dawać.

Na wypadek otrucia kantarydami, środek wymiotny z 20 gran ipekakuany; podtrzymywać wymioty odwarem lnianego siemienia. Przystawić pijawki na skroniach. Nacierać żołądek olejkiem kamforowym. Nie dawać wewnątrz żadnych tłuszczów.

Na wypadek otrucia zepsutą kiełbasą, soloną rybą, sérem, trującemi grzybami i sporyszem, dać na wymioty a następnie na przeczyszczenie. Następnie dawać do picia mocną herbatę, kawę lub mleko i 10 kropel salamoniaku w wodzie. Przykładać na żołądek synopizmy z gorczycy lub gorące kataplazmy. W razie omdlenia zlewać głowę zimną wodą i dawać salamoniak do wąchania.

Na wypadek porażenia od promieni słonecznych, zimne kompresy na głowę, synopizmy z gorczycy na łydkach i enemę z zimnej wody. W polu lub podczas marszu gdzie niema tego wszystkiego doraźnym środkiem jest puszczenie krwi.

Na wypadek zemdlenia, świeże powietrze, poziome położenie, rozpięcie ubrania, spryskiwanie twarzy zimną wodą, nacieranie skroni eterem, octem i wodą. Środki do wąchania: mocny eter salamoniak i krople Hoffmana wewnątrz.

Zagorzałego, trzeba wynieść na świeże powietrze albo do zimnego pokoju z otwartemi oknami. Rozebrać do naga i położyć na wznak, spryskiwać głowę i piersi zimną wodą i wywołać sztucznie oddychanie za pomocą machania rękoma. Rozcierać całe ciało ręcznikami lub flanelą umoczoną w wodzie z octem. Skoro tylko chory zacznie oddychać, wytrzeć go do sucha i położyć do ogrzanego łóżka.

Na wypadek otrucia arszenikiem, należy dawać wodę z syropem lub z cukrem domieszawszy trochę wody wapiennej. Środek ten zażywa się co 3 lub 5 minut po 2 lub po 3 łyżki stołowe. Zaleca się również palona magnezya z wodą. Najlepszym jednak środkiem, wrazie otrucia się arszenikiem, jest niedokwas żelaza z wodą: zmieszać 15 złotników niedokwasu z butelką wody i dawać po łyżce stołowej co 2, co 3, lub co 4 minuty.

Na wypadek otrucia przetworami rtęci, sublimatem, halometem i t. d., najlepszą przeciw trucizną jest surowe białko od jajka. Dawać choremu co 2 minuty po jedném białku rozbitém z wodą. Gdy niema białka, przydać się może każda, szczególnie pszenna mąka rozbita z wodą. Zaleca się także, tak jak przy otruciu arszenikiem niedokwas żelaza z wodą.

Atak apoplektyczny. Chorego położyć w chłodném miejscu, z głową wysoko wzniesioną i rozebrać. Rozcierać nogi spirytusem kamforowym albo wódką i wymoczyć je w ciepłej wodzie. Okładać głowę zimnemi kompresami położyć na rękach synopizma z chrzanu lub gorczycy, dawać kwaśne napoje i zostawić w spokoju. Bezzwłocznie wezwać lekarza.

Rażonego piorunem rozebrać i skropić mu twarz i piersi zimną wodą. Nacierać skronie, piersi i plecy spirytusem, obłożyć głowę kompresami. Dać enemę z zimnej wody. Rozcierać całe ciało. Wreszcie wykopać w ziemi dół niezbyt głęboki, uło-

żyć w nim chorego i całe ciało oprócz głowy posypać z lekka wilgotną ziemią. Po upływie 2 godzin chory zwykle wraca do zdrowia.

Na wypadek zwichnięcia, okładać staw zwichnięty gulardową wodą lub zwyczajną zimną z octem.

Na wypadek ukąszenia przez psa wściekłego, obmyć miejsce ran ione ługiem, roztworem soli kuchennej lub salamoniaku z uryną albo lekkim roztworem chlorku wapna. Najradykalniejszym środkiem jest wypalanie rany żelazem rozpalonėm do białości. Należy ranę gnoić przykładając suszone liście jałowcu lnb proszek kandarydowy.

Na wypadek ukąszenia przez jadowitą gadzinę często i starannie przemywać ranę zimną wodą, posmarowawszy ją oliwą. Wewnątrz dać na poty lekarstwo z salmoniakiem lub z terpentyną.

Zanokcica tworzy się skutkiem ukłucia, zadziergu, zadarcia paznokcia albo zastrzału czyli wejścia drzazgi w ciało. Zaczyna się od zaczerwienienia, silnego bólu i spuchnięcia w około paznokcia; poczém skóra zaczyna się błyszczeć i tworzy się pęcherz. W samym początku tworzenia się zanokcicy, należy trzymać chory palec cały dzień w lodzie i na noc przyłożyć ośródek z chleba rozmoczony wodą gulardową, Jeżeli zanokcica utworzyła się skutkiem zastrzału, należy drzazgę wyjąć niezwłocznie.

Leczenie zwierząt domowych.

Zapalenie oczu. Wziąść $^1/_{16}$ łuta białego oczyszczonego witryoleju, rozpuścić w pół łucie wody dystylowanej albo przegotowanej dodać 12 łutów roztworu opium. Lekarstwem tém przemywać oczy chorego zwierzęcia 5 do 6 razy dziennie.

Zapalenie wymienia 1 łut sacchari plumbi rozpuścić w kwarcie odwaru z rumianku i ciepłą tą mięszaniną obmywać wymię.

Na wszy i pchły należy wziąć szarej maści łutów 2, starego łoju i zjełczałego masła po łucie, wymięszać dobrze i nacierać skórę zwierzęcia.

Zatrzymanie moczu. Wziąść świeżego korzenia pietruszki zetrzeć i pełną garść utartego zagnieść z mąką i wodą—zaleca się również danie zimnej enemy.

Dla zatrzymania krwotoku obmywać octem i zimną wodą. Wziąść 1 łut koperwasu żelaznego, 1 funt wody i używać tego płynu na maczanie kompresów.

Krwawy mocz. Bierze się 5 łutów blechotu, 2 łuty sacchari plumbi, zmięszać z wodą i mąką, zrobić z tego 10 dużych pigułek i dawać po 4 razy dziennie.

Liszaje u cieląt. Należy wziąć 2 łuty siarki, 1 łut terpentyny, 8 łutów smalcu wieprzowego, zrobić maść, wycierać 3 razy dziennie.

Parchy u koni. Wziąść 2 funty chlorku wapna. pół funta terpentyny, pół funta olejku laurowego i 1 funt szarego mydła, wymięszać na maść i nacierać.

Dyarya u koni i u bydła. Pół łuta sacchari plumbi rozpuścić w pół kwarcie rumianku lub mięty i dawać 3 razy dziennie.

Na dyaryę u cieląt dawać surowe jajko ze skorupą.

Dyarya u owiec: Wziąść 2 drachmy aloesu i kamfory, sproszkować, pół funta potażu i pół kwarty wody dawać 3 razy dziennie po łyżce stołowéj.

Parchy u owiec 20 funtów siarczanu żelaza i 20 kwart wody zmięszać i w tej mięszaninie wykąpać owcę kilka razy.

Rażonemu od pioruna zwierzęciu oblewać łeb zimną wodą i okładać zimnemi kompresami. Obmywać octem i spirytusem, wycierać skórę szczotką. Skuteczne są bardzo enemy pobudzające, również włożenie w pysk kawałka chleba rozmoczonego w wodzie. Położyć zwierzę na świeżo skopanej ziemi.

Rozdęcie brzucha u bydła rogatego skutkiem zielonéj paszy. Wziąść pół łuta spirytusu amoniakowego i tyleż winnego, pół kwaterki wody. Dawka jednorazowa.

Środki przeczyszczające. Dla koni: pół łuta kalomelu, pół łuta aloesu i 2 łuty szarego mydła, zrobić pigułki i dać jednorazowo. Dla bydła: kwartę mleka kwaśnego wymięszać z łyżką soli zwyczajnéj i dać jednorazowo. Dla owiec: zadać jednorazowo czwartą część dozy lekarstwa przepisanego dla koni.

Rozmaite przepisy.

Czyszczenie futer. Otręby żytnie włożyć do garnka i ogrzewać je mięszając jak najsilniej; posypywać futro gorącemi otrębami i silnie wycierać. Następnie czyścić futra szczotką, albo,

co lepiej, trzepać dopóki otręby zupełnie nie odpadną. Tym sposobem futra odzyskują dawny połysk i nawet biało wyglądają, jak nowe.

Wytępienie owadów w klatkach kanarków. Pręciki u klatki zwilżyć kroplami laurowemi, poczém na noc przykryć klatkę serwetą. Nazajutrz rano serweta będzie pokryta owadami.

Ptasie gniazda. Niszczenie ptasich gniazd i wybieranie piskląt stanowi ulubioną zabawę chłopaków wiejskich, a dorośli, radzi z pozbycia się szkodników, cieszą się zręcznością dzieci i zachęcają je do dalszych wypraw tego rodzaju. Powiedzieć, że gniazdo trzcinniczka ma jakąś wartość dla gospodarza, wydaje się śmiesznem, lecz zbadawszy rzecz bliżéj i uważniéj nie trudno się o tém przekonać.

Jedna z zagranicznych gazet tak oblicza wartość jednego gniazda trzcinniczka mającego pięcioro piskląt: każde pisklę dla zaspokojenia głodu spożywa dziennie 50 poczwarek gąsienicy. Karmienie piskląt trwa około 30 dni: zatém jedno pisklę spożywa 1500 gąsienic a pięcioro 7500. Każda gąsienica objada kwiaty, i liście z drzew owocowych: jabłoni grusz i t. d. i przez dni 30 niszczy codziennie przecięciowo po jednym kwiecie. Zatem każda gąsienica zniszczy około 30 owoców, czyli 7500 gąsienic, zniszczy 225000 owoców. Przypuściwszy, że każdy owoc kosztuje $^1/_{10}$ kopiéjki, przekonamy się, że gniazdo maleńkiego trzcinniczka przedstawia wartość 22 rs. 50 kop.

Gąsienica. Najlepszym i najradykalniejszym środkiem wytępienia gąsienic jest kwas karbolowy.

Maść dla zachowania i wzrostu kopyt. Wziąć po równéj części: czystego dziegciu i sadła wieprzowego. Zmieszawszy je razem, rozgrzać lekko i ciągle mięszać drewnianą kopystką dopóki nie ostygnie.

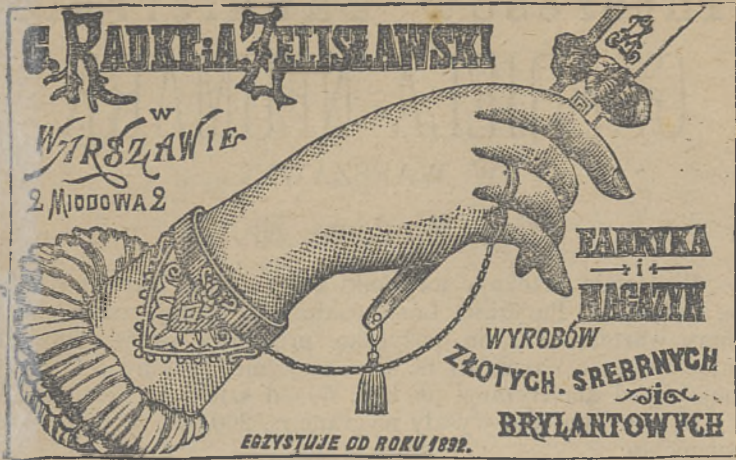
Mycie podłóg. Wskutek mycia malowanych podłóg szarém mydłem farba schodzi; dla zapobieżenia temu, chcąc oczyścić podłogę z błota i kurzu, najlepiej myć ją spirytusem amoniakowym silnie rozprowadzonym wodą: na jedną część spirytusu amoniakowego wziąć od 6 do 10 części miękkiej wody. Maczać w tym płynie niezbyt twardą szczotkę i wycierać podłogę.

Mycie okien. Zrobić proszek z 3 części kredy i 3 części tryplu, przesiać go przez gęsty muszlin, zmoczyć gąbką szkło

lub lustro i wyciérać gałgankiem osypanym proszkiem. Szyby najlepiej myć wieczorem.

Złe powietrze. Na środku pokoju postawić na podstawce lub na czemkolwiek bądź naczynie z żarzącemi węglami; rzucić na nie 2 do 3 garści jałowcu i natychmiast zamknąć szczelnie wszystkie okna, drzwi i lufty, ażeby dym nie wychodził z pokoju; a złe powietrze zniknie w przeciągu jednej doby.

Dla wyniszczenia karaluchów wziąść zwykłego grochu, obgotować go w wodzie rzecznej lub deszczowej, rozetrzéć i podsmażyć z wieprzowém sadłem; gdy ostygnie wymięszać ze znaczną ilością rtęci i trzéć dotąd aż się wymięsza doskonale. Masę tę rozstawić w niewielkich naczyniach tam, gdzie najwięcej karaluchów, które się prędko tém potrują.

Ceny umiarkowane

Wybór wielki

PIERWSZA W KRAJU

Parowa Fabryka Czekolady

nagrodzona na różnych wystawach Medalami

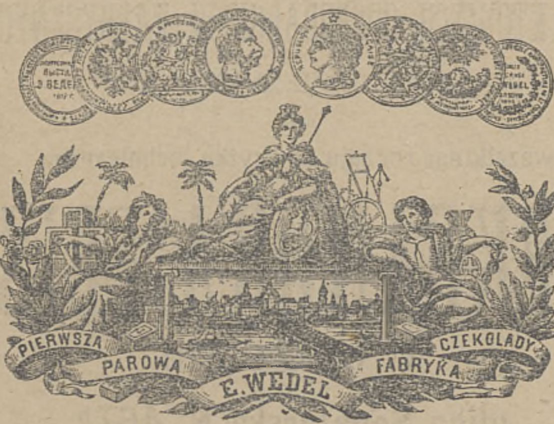
oraz

SPECJALNA FABRYKA CUKRÓW DESSEROWYCH

I BISZKOPTÓW ANGIELSKICH

E. WEDEL

Fabryka i Główny Skład
ulica Szpitalna N. 4

Filja przy ulicy Długiej
wprost Nalewek

Poleca Specyalne wyroby swej Fabryki o wyjątkowych przymiotach, szczególniej zaś wyroby Czekoladowe odznaczające się przed wszystkiemi innemi tutejszemi wyrobami najwyższą doskonałością.

!!! Gwarancya zwrotu pieniędzy !!!
!!! Gwarancya zwrotu pieniędzy !!!

GŁOWNY SKŁAD BIELIZNY
DAMSKIEJ, MĘZKIEJ I DZIECINNEJ
MAURYCEGO REICHEL
W WARSZAWIE

przy ulicy Wierzbowej Nr. 474/5

w Gmachu Teatralnym.

Zawsze zaopatrzony w wielki wybór Bielizny od najniższych do najwyższych cen.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI
K. ZAWISTOWSKIEGO
w Gmachu Teatralnym od ulicy Wierzbowej

wprost Niecałej.

Otrzymał znaczny transport **Zegarków Genewskich** gustownych a nie drogich. **Dewizek** prawdziwych imitujących, niczem nie ustępujące złotym. **Budzików** fantaz. jnych nowych systemów i **Regulatorów Freiburgskich Bekkera** i takowe poleca.

Zakład uskutecznia wszelką reperacyę z poręczeniem.

F. DROZDZICKI
W WARSZAWIE

Krakowskie Przedmieście N. 17 wprost Skweru

MAGAZYN WYROBÓW

Złotych, Srebrnych i Brylantowych

poleca wszelkiego rodzaju **Biżuterye** w najnowszych fasonach, po cenach nadzwyczaj przystępnych, przyjmuje także wszelkie zamówienia które wykonywa z największym gustem i akuratnością.